

AGRICULTURA

SĂPTĂMÎNAL DE ȘTIINȚĂ ȘI PRACTICĂ AGRICOLĂ • Anul VII Nr. 4 (329) • joi 22 mai 1969 • 16 pagini — 1 leu

**CERINȚĂ
IMPERIOASĂ ÎN I.A.S.**

**SPORIREA
EFICIENȚEI
ECONOMICE
A ÎNTREGII
ACTIVITĂȚI**

Dumitru MOIANU

*Secretar general
în Departamentul I.A.S.*

Un element hotărîtor în obținerea de către agricultura de stat a unor rezultate economice superioare anilor trecuți îl constituie noul cadru organizatoric creat acesteia, ca urmare a generalizării măsurilor stabilite de Plenara C.C. al P.C.R. din martie 1967. Trecea specialiștilor agricoli la conducerea și organizarea nemijlocită a producției, extinderea principiilor gestiunii economice proprii, cointerесarea materială a tuturor lucrătorilor în sporirea producției și a productivității muncii sînt factori hotărîtori mențiți să asigure angrenarea unităților agricole de stat în circuitul economic general, cu întregul lor potențial de producție. O dată cu aceasta au fost desființate verigile intermediare ale vechiului sistem de organizare și s-a asigurat procesului de producție o conducere competentă și calificată de perspectivă. A fost necesară, în acest scop, selecționarea celor mai potrivite cadre, cărora să li se poată încredința răspunderea conducerii acestor importante unități din agricultură.

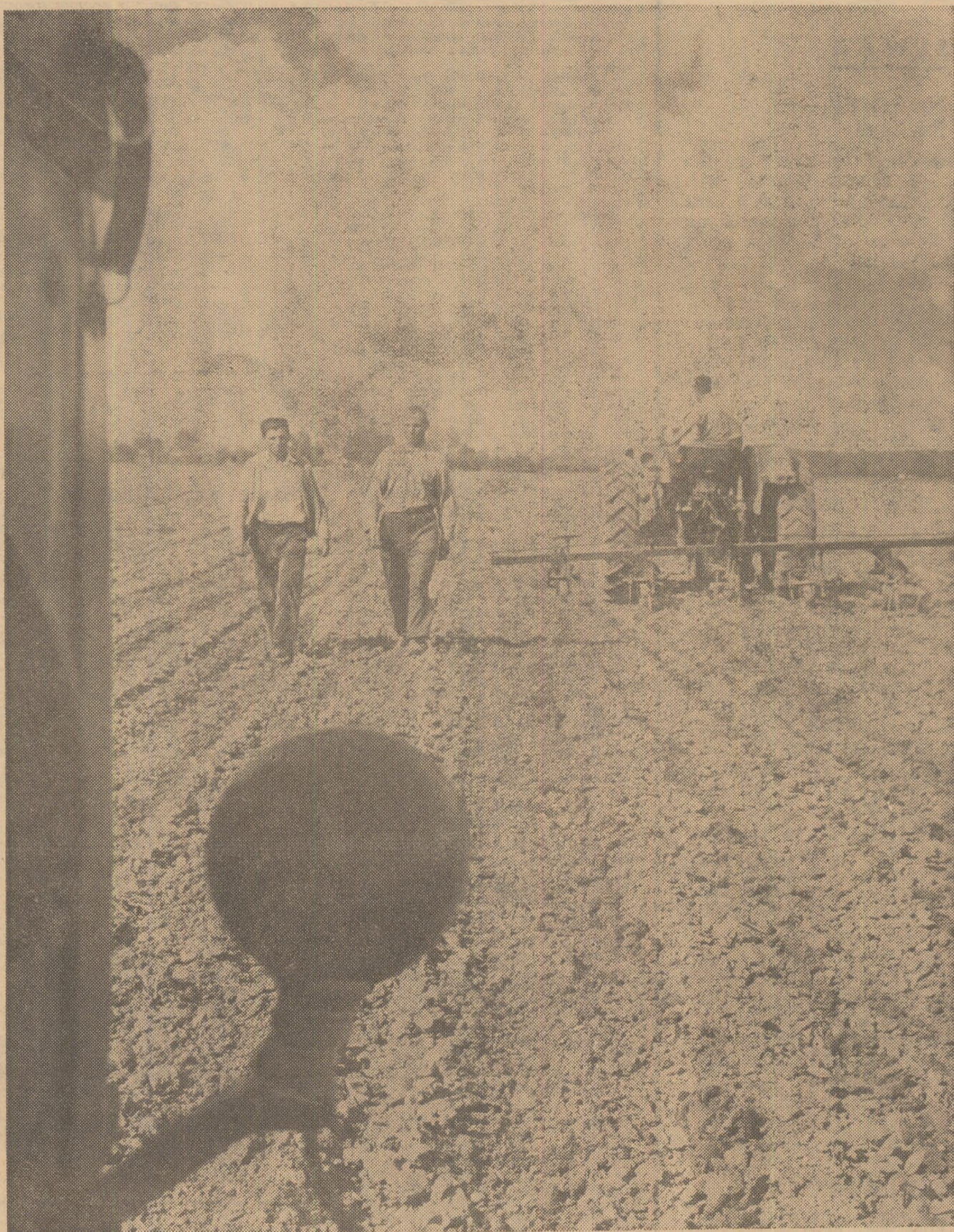
Instaurarea unei practici în care criteriile de eficiență să stea la baza oricărei acțiuni — fie că este vorba de producția propriu-zisă, de introducerea sau extinderea unor tehnologii noi, fie de aprovizionarea tehnico-materială sau de valorificarea producției realizate — a constituit, de asemenea, un element esențial în dezvoltarea procesului de consolidare economico-organizatorică a fiecărei unități agricole de stat.

Analizele efectuate de grupe complexe de specialiști agricoli și economiști, într-un mare număr de unități în zone cu condiții diferite de producție, au scos în relief rezervele existente necesare obținerii unor producții ridicate, au furnizat date prețioase pentru orientarea cât mai judicioasă în folosirea deplină, rațională, a bazei tehnico-materiale, a posibilităților existente pentru economisirea cheltuielilor de forță de muncă și mijloace bănești.

Efectul măsurilor de îmbunătățire a conducerii, planificării, finanțării și organizării unităților agricole de stat s-a remarcat încă din primul an de generalizare — 1968, care, după cum se știe, a fost destul de dificil din punct de vedere climatic — cînd pe ansamblul I.A.S. s-a obținut un beneficiu de peste 1,5 miliarde de lei.

Îmbucurător este faptul că, și în primul trimestru al acestui an rezultatele economice sînt pozitive. Astfel, pe întregul departament, veniturile totale și valoarea producției-marfă au fost depășite față de plan — cu 3 și, respectiv, 6 la sută — în condițiile reducerii chel-

(Continuare în pag. a 4-a)

La cooperativa agricolă de producție din Jugureni, județul Dîmbovița, a început prașila I la floarea-soarelui. Brigadierii Gheorghe Olteanu și Petre Gheorghe sînt mulțumiți de calitatea lucrărilor efectuate de mecanizatori.

Foto : D. CONSTANTINESCU

In pag. V:

ZILE HOTĂRÎTOARE PENTRU PRODUCȚIA LEGUMICOLĂ

- Raid în județul Brăila: CULTURILE CER APĂ. ASIGURAȚI-LE-O FĂRĂ ÎNTÎRZIERE!
- Tribuna producătorului de sămință și material săditor: ESTE MOMENTUL ÎNGRIJIRII SEMINCERILOR
- Instantaneu: S. O. S.! APĂRAȚI PLANTELE DIN SERE!

AGRICULTURA

Săptăminal de știință și practică agricolă editat de Consiliul Superior al Agriculturii și Uniunea Sindicatelor din întreprinderile și instituțiile agricole

SUMAR

Nr. 4 (329) —
joi, 22 mai 1969

- **CONCURSURILE REPUBLICANE PENTRU IRIGAREA CULTURILOR AGRICOLE** (Extrase din normele de organizare) (pag. 4)
- **Ferma Tincăbești — pionieră în aplicarea unei tehnologii moderne: CREȘTEREA LA BATERII A PĂSĂRILOR PRODUCĂTOARE DE OUA** (pag. 6)
- **În cooperativele agricole: ÎNCEPUT BUN ÎN ORGANIZAREA ȘTIINȚIFICĂ A PRODUCȚIEI ZOOTEHNICE** (pag. 7)
- **Dialog cercetare—producție: CUCERIRILE GENETICII MODERNE ÎN SPRIJINUL PRODUCȚIEI ANIMALE** (pag. 8)
- **Puncte de vedere: SE IMPUNE ÎMBUNĂTĂȚIREA ORGANIZĂRII ȘI SUBORDONĂRII ACTIVITĂȚII DE STUDII ȘI PROIECTĂRI AGRICOLE** (pag. 9)
- **Opinii: ECONOMIE AGRARĂ FĂRĂ ECONOMIȘTI?** (pag. 10)
- **Din activitatea comitetului sindicatului de la I.M.A. Ciorogârla, județul Ilfov: OBIECTIV MAJOR ÎN MUNCA NOASTRĂ** (pag. 11)
- **„INDISCRETII” DIN PRACTICA ELEVILOR** (pag. 12)
- **CALEIDOSCOP** (pag. 14)
- **ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ — MERIDIANE** (pag. 15)
- **Agricultura pe glob: CENTRUL DE CERCETĂRI NUCLEARE DE LA GRENOBLE** (pag. 16)

COLEGIUL DE REDACȚIE

Ing. Emilian ALBULESCU (secretar general de redacție); prof. dr. de Gh. BAIA; ing. Vasile CIAUȘU (redactor șef); prof. dr. de David DAVIDESCU, membru corespondent al Academiei; ing. Sonia DIRADURIAN; ing. Trită FANIȚA; ing. Eugen GRIGORESCU; ing. Nicolae MANTZ; dr. ing. Teodor MARIAN; ing. Tiberiu MUREȘAN; ing. Lucian ROȘCA; prof. dr. de Irimie STAIU, membru corespondent al Academiei; dr. ing. Gh. STANCIU; Anton STOIANOVICI; ing. Ion TEȘU; ing. Ion TOMA; prof. dr. Sergiu VREJBA.

Abonamentele se fac la oficiile și agențiile poștale, prin factorii poștali și difuzorii procentuali. Comenzile pentru publicitate se primesc la Agenția de publicitate „Editura Știința”, București, Oficiul poștal nr. 45, str. 13 Decembrie nr. 26, telefon 14 15 16. Tiparul: Combinatul poligrafic „Casa Științei”.

40 000

BLOC - NOTES

ȘEDINȚA DE LUCRU

Simbătă 17 mai, la U.G.S.R. a avut loc o ședință largită a Comitetului Uniunii Sindicatelor din întreprinderile și instituțiile agricole, consacrată analizării contribuției organelor sindicale în acțiunea de experimentare a noului sistem de salarizare în unitățile agricole de stat. În cadrul ședinței a fost prezentată, totodată, o amplă informare cu privire la organizarea și desfășurarea întrecerii socialiste în unitățile agricole de stat, insistându-se asupra sarcinilor ce se desprind pentru activitatea din acest an.

La ședință au participat Iosif Anderco, secretar al U.G.S.R. și Béla Cseresznyés, vicepreședinte al Consiliului Superior al Agriculturii, membrii biroului executiv al Uniunii Sindicatelor din întreprinderile și instituțiile agricole, președinții sindicatelor din cele 17 unități agricole de stat în cadrul cărora este experimentat în prezent noul sistem de salarizare și reprezentanții ramurii în problemele de agricultură din consiliile sindicale județene.

„AGROZOOOTEHNICA '69”

Între 15 și 17 mai s-a desfășurat la Călărași, județul Ialomița, o acțiune menită să propage noutățile tehnico-științifice în rîndul muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor din I.A.S. și I.M.A., denumită sugestiv „Agrozoootehnica '69”.

Organizată de consiliul județean al sindicatelor împreună cu trustul zonal I.A.S., direcția agricolă județeană și cabinetul județean pentru probleme de organizare științifică a producției și a muncii, acțiunea respectivă a primit un sprijin direct din partea Stațiunii experimentale Mărculești, I.C.C.P.T.-Fundulea, I.C.Z. Săftica și I.C.M.A.

Importanța acțiunii a fost subliniată de participarea masivă a unor lucrători din I.A.S., I.M.A. etc. — care au ascultat cu interes referate, recenzii și informări.

SESIUNE DE REFERATE ȘTIINȚIFICE

În zilele de 19 și 20 mai a avut loc sesiunea de referate științifice a I.C.C.P.T. Fundulea, organizată în cinstea aniversării a 25 de ani de la eliberarea României de sub jugul fascist. La actuala sesiune au fost scoase în evidență rezultatele obținute, în ultimii ani, în activitatea de cercetare, punându-se accent pe relevarea succeselor dobândite în crearea de noi soiuri și hibrizi de griu, porumb, floarea-soarelui, în și alte plante.

Au fost prezentate, totodată, rezultatele experiențelor care au urmărit extinderea chimizării, irigațiilor și a altor metode cerute de o agricultură modernă.

INAUGURAREA UNUI NOU COMPLEX DE CONSTRUCȚII

Odată cu încheierea lucrărilor prevăzute în planul general de dezvoltare a Institutului agronomic „Ion Ionescu de la Brad” din Iași, peisajul Copoului universitar și-a întregit frumusețea cu încă șase pavilioane moderne destinate facultăților de zootehnie și medicină veterinară, cu două pavilioane pentru catedrele de mecanizarea agriculturii și chimie agricolă, precum și cu o modernă sală de sporturi și o centrală termică.

Prin noul complex de construcții, Institutului agronomic i s-au creat condiții pentru a forma, în continuare, la un nivel corespunzător, cadre de specialiști.

DIN AGENDA F.A.O.

După vizita făcută în țara noastră reprezentantului regional pentru Europa al Organizației Națiunilor Unite pentru Alimentație și Agricultură, Paul Lamartine Yates, însoțit de E. Ojala, directorul Diviziei produselor, R. Stamenkovići, directorul Diviziei mixte de agricultură F.A.O. — C.E.E. (Comisia Economică O.N.U. pentru Europa), și G. Bildesheim șef de serviciu în cadrul F.A.O., au părăsit simbătă Capitala.

Reprezentanții F.A.O. au avut convorbiri cu membri ai Comitetului Național al României pentru F.A.O. privind cooperarea țării noastre cu această organizație internațională, cu Comisia europeană F.A.O. pentru agricultură și Comisia Economică O.N.U. pentru Europa, în legătură cu apropiata sesiune a Consiliului F.A.O. în care România este membră, precum și asupra pregătirii conferinței F.A.O. care va avea loc în toamnă acestui an.

Oaspeții au avut, de asemenea, întrevăderi cu Nicolae Giosan, președintele Consiliului Superior al Agriculturii, Mircea Malița, adjunct al ministrului afacerilor externe, Dumitru Bejan, prim-adjunct al ministrului comerțului exterior, și Filip Tomulescu, președintele Comisiei europene F.A.O. pentru păduri.

La Consiliul Superior al Agriculturii a avut loc luni ședința Comitetului Național al Republicii Socialiste România pentru F.A.O. În cadrul ședinței au fost prezentate informații asupra reuniunilor F.A.O. în domeniul silviculturii și economiei forestiere din primul trimestru al acestui an și în legătură cu desfășurarea celei de-a IX-a conferințe a comitetelor naționale europene C.M.I.F. (Campania mondială împotriva foamei). Comitetul a examinat, de asemenea, unele probleme ce vor constitui obiectul celei de-a 52-a sesiuni a Consiliului F.A.O., ce va avea loc în luna iunie.

PREMIILE CE VOR FI ACORDATE ÎN CADRUL CONCURSULUI :

„CEA MAI IMPORTANTĂ REALIZARE ÎN AGRICULTURĂ”

După cum s-a anunțat, revista „Agricultura” organizează pentru cititorii săi un concurs, dotat cu premii, intitulat: „Cea mai importantă realizare în agricultură”.

Concursul, al cărui regulament de organizare a fost publicat în nr. 3 (328) al revistei noastre, este deschis tuturor cititorilor și are ca scop să contribuie la popularizarea celor mai însemnate succese obținute în agricultura României în cei 25 de ani care au trecut de la eliberarea țării de sub jugul fascist.

Reamintim că între 1 iunie, data începerii și 31 decembrie 1969, data încheierii concursului, participanții pot să trimită articole, informații, rapoarte, în care să prezinte cele mai importante realizări obținute în agricultura județului, comunei sau unității în care lucrează. Corespondențele vor fi expediate pe adresa: Revista „Agricultura”, Piața Științei nr. 1, București, cu mențiunea „pentru concurs”.

În cadrul concursului „CEA MAI IMPORTANTĂ REALIZARE ÎN AGRICULTURĂ” se vor acorda următoarele premii :

- UN PREMIU I în valoare de 1 500 lei
- UN PREMIU II în valoare de 1 000 lei
- UN PREMIU III în valoare de 500 lei
- 5 MENȚIUNI a câte 200 lei.

De asemenea, participanților la concurs le vor fi acordate 20 de abonamente, pe un an, la revista „Agricultura”.

Microinterviu

Date semnificative

Stăm de vorbă cu tov. Jean ȘTEFĂNESCU, șeful Serviciului de protecția muncii din Consiliul Superior al Agriculturii.

— În scopul sprijinirii conducătorilor de unități agricole, care au în întregime răspunderea pentru realizarea măsurilor de protecția muncii, spune interlocutorul, au fost înființate și funcționează — începând de la nivelul Consiliului Superior al Agriculturii, departamentelor, direcțiilor generale, trusturilor etc — servicii, birouri și organe ajutoare de protecția muncii, încadrate cu ingineri și tehnicieni de specialitate. La întreprinderile agricole de stat, întreprinderile pentru mecanizarea agriculturii, stațiuni agricole

experimentale și alte unități agricole de stat, de problemele protecției muncii se ocupă un inginer sau un tehnician.

Pentru asigurarea unor condiții optime de lucru, statul alocă importante fonduri. Astfel, anul trecut, unitățile agricole au cheltuit pentru realizarea măsurilor de protecția a muncii o sumă dublă față de 1965.

Pentru anul în curs sînt prevăzute fonduri și mai mari, în vederea creării unor condiții de muncă mai bune, a prevenirii accidentelor și îmbolnăvirilor profesionale.

Popularizarea în rîndul salariaților unităților agricole a normelor de protecția muncii face obiectul unei intense activități. În 1968, de exemplu, au fost elaborate și difuzate unităților agricole circa 600 000 de afișe, pliante, broșuri, filme și diafilme cu această temă.

Buletin agrometeorologic

În perioada 13—19 mai, vremea a fost în general frumoasă și călduroasă; în ultimele trei zile a devenit însă instabilă și s-a răcit ușor în cea mai mare parte a țării. Încălzirile produse au fost anormale pentru acest interval. Între 15 și 17 mai, temperaturile medii zilnice au depășit valorile plurianuale cu 8° la 10° (abatere termică: 10° la Roman și Iași, 9° la București etc.). Regimul maximelor produse în aceste zile a fost apropiat de cel al lunii iulie. Local, s-au semnalat nopți tropicale (temperaturile minime mai mari sau egale cu 20°).

În ultimele două zile ale intervalului, s-au semnalat precipitații în cea mai mare parte a țării. Cantitățile de apă căzute au fost în general de la 1 la 10 mm. În bazinul Someșului pe zone mai restrînse din vestul țării, sudul Transilvaniei și vestul Moldovei, cantitățile au fost de 11 la 30 mm, iar în sud-estul Olteniei sub 1 mm.

În intervalul 10—15 mai, regimul hidrotermic din aer și sol a fost deosebit de favorabil creșterii plantelor (3—4 cm pe zi la griul de toamnă și culturile furajere). În perioada 16—18 mai, creșterea culturilor a fost încetinită datorită temperaturilor excesive din aer și de la suprafața solului, precum și umidității scăzute a aerului în orele de amiază. Local, în sudul și estul țării s-a format crustă pe suprafața solului.

Timbul probabil pentru intervalul 23—29 mai, Vremea ușor instabilă și în răcire la începutul intervalului. Cerul va fi variabil, mai mult noros în jumătatea de nord a țării, unde vor cădea ploi sub formă de averse, însoțite de descărcări electrice. În rest, averse izolate.

Vînt potrivit cu intensificări trecătoare.

Temperatura aerului în scădere la început, apoi în creștere ușoară. Temperaturile minime vor fi cuprinse între 5° și 15°, izolat mai coborîte în depresiuni, iar maximele între 16° și 26°, local mai ridicate.

În nord-vestul țării, izolat, condiții favorabile producerii brumei.

Inginerul agronom Teodor Iliescu, brigadierul Gheorghe Petre de la cooperativa agricolă din Petrești, județul Dimbovița, împreună cu șeful secției I.M.A. Greci, Gheorghe Amza fac observații cu privire la dezvoltarea culturii de grâu.

Foto : C. DUMITRU

IMPERATIVUL ZILEI:

ÎNGRIJIREA CULTURILOR

Am intrat într-o nouă etapă hotărâtoare pentru soarta producției agricole din anul acesta; este vorba de întreținerea culturilor. În unele județe ale țării — Constanța, Arad, Dolj etc. — lucrătorii din I.M.A. și I.A.S., jăranii cooperatori, au pornit cu forțe sporite la prășitul florii-soarelui, sfeclii de zahăr, porumbului și altor culturi.

Acum este momentul când trebuie intensificat peste tot ritmul lucrărilor de întreținere. Ploile din ultima vreme, alternând cu timp călduros, au favorizat dezvoltarea masivă a buruienilor și a altor dușmani ai plantelor de cultură. În astfel de condiții, orice întârziere la plivit, prășit, sau combaterea bolilor și dăunătorilor, poate aduce pagube însemnate de recoltă. Deosebită grijă se cere acordată în aceste zile depistării și combaterii atacului manei, ploșniței cerealelor, răjișoarei și altor dăunători, utilizându-se în acest scop, din plin, atât aparatul existentă la centrele de protecție, cât și la întreprinderile de mecanizare agricolă, ferme și cooperative agricole. Un plus însemnat de atenție trebuie acordat calității lucrărilor pe loturile semincere, atât în cultura mare și grădinile de legume, cât și pe cele destinate producerii semințelor de plante furajere.

Tot în această perioadă se cer executate, cu aceeași operativitate, o serie de lucrări importante pentru asi-

gurarea bazei furajere. Ne referim, în primul rând, la recoltarea trifoliilor, care, potrivit constatărilor de pe teren, se desfășoară în mod nesatisfăcător. În timp ce unele întreprinderi de stat au terminat prima coasă la lucernă, majoritatea cooperativele agricole nici n-au început-o. În zilele următoare forțele trebuie concentrate spre urgentarea strinsului și depozitării furajelor și însămînțarea, pe terenurile eliberate, a culturilor succesive, spre a asigura astfel cantități sporite de nutrețuri, în sortimente variate.

Temperaturile ridicate din ultimul timp impun terminarea tuturor pregătirilor în vederea irigației și, acolo unde este nevoie, începerea udărilor. Din păcate mai există la ora actuală unități unde noile amenajări sînt ne terminate; ne referim îndeosebi la cooperativele agricole din județele Ilfov (unde pînă la data de 15 mai, anul curent, lucrarea respectivă fusese efectuată în proporție de numai 28 la sută), Teleorman (30 la sută), Neamț (25 la sută), Brăila (18 la sută) și altele. Terminarea amenajărilor, ridicarea din baze a tuturor materialelor și instalațiilor de irigație, punerea în funcțiune a utilajelor și a amenajărilor existente în vederea începerii udărilor, sînt obiective care nu trebuie scăpate din atenția organelor agricole.

ANCHETĂ ÎN JUDEȚUL VASLUI

CE ÎNTREPRINDEȚI PENTRU FOLOSIREA RAȚIONALĂ A PĂMÎNTULUI?

Prin așezarea sa, în partea sudică a podișului moldovenesc, străbătut de dealurile Codăieștilor și Hușilor, de colinele Birladului și Tutovei, județul Vaslui are un relief destul de frământat. Dintr-o situație aflată la direcția agricolă județeană desprindem că, din suprafața totală de 413 806 ha de teren agricol aproape 60 la sută este supusă eroziunii. O mare parte de teren aflat pe văile Prutului, Birladului și Vasluiului este supusă inundațiilor și colmatărilor. Deci, în județul Vaslui problema utilizării raționale a fondului funciar se pune cu acuitate.

În legătură cu această importantă problemă am întreprins o anchetă. Tovarășul inginer Andrei IVANCIU, șeful serviciului fond funciar de la direcția agricolă județeană, ne-a informat că, în afara lucrărilor de îndiguire din zona Albița-Fălciu, care se execută cu fonduri de investiții egalitate pînă în 1970, în județ se desfășoară o acțiune susținută în vederea feririi de inundații și a altor suprafețe. O atenție deosebită se acordă, în același timp, combaterii eroziunii solului și redării în circuitul agricol a suprafețelor de teren neproductiv sau slab productiv.

Pentru anul în curs — a subliniat interlocutorul — direcția agricolă județeană a stabilit, pe baza unor studii întocmite de serviciul nostru cu specialiștii fiecărei unități, sarcini precise privind executarea de lucrări antierozionale. Astfel, în județ se va extinde sistemul de culturi în fișii pe 34 000 hectare, iar cu benzi înierbate, pe 13 400 hectare. De asemenea, se vor executa în 1969 lucrări de combatere a eroziunii solului în plantații de vii pe 3 600 hectare, conform proiectelor de înființare a acestora, iar în plantațiile pomicole, pe 3 100 hectare. Pe pășunile erodate s-au prevăzut lucrări care constau în nivelări, reînsămînțări și supraînsămînțări, pe circa 1 500 hectare. S-a stabilit, apoi, pe baza evidenței funciare a terenurilor neproductive, să se planteze cu specii silvice cel puțin 150 de hectare, ocupate în prezent de răpi și ravene.

Ne-am convins, cu prilejul vizitării mai multor unități agricole, că măsurile stabilite se îndeplinesc din plin. În toate unitățile se execută lucrări numai pe curbele de nivel, iar în cooperativele agricole din Tîrziu, Olteștești, Crețești, Perieni, Codăiești și altele s-a încetățenit obiceiul de a se realiza culturi în fișii și benzi înierbate pe suprafețe mari acolo unde terenurile sînt supuse eroziunii.

Din datele puse la dispoziție și din

cele constatate pe teren se desprinde faptul că în combaterea eroziunii solului cele mai multe lucrări se execută în complex, pe bazine hidrografice limitrofe zonei hidroameliorative de la Albița-Fălciu. În acest an, se încep lucrări masive în bazinul hidrografic „Valea Seacă” pe o suprafață de 2 570 hectare.

Amănunte în plus despre aceste lucrări, ne-a dat inginerul Constantin IURĂȘCU, directorul DIFOT-Iași, unitate care a întocmit proiectele și efectuează lucrarea.

În primul rînd s-a procedat la regularizarea diversilor afluenți — ne-a spus interlocutorul. În acest scop, am construit și construim în continuare 9 lacuri de acumulare. Unele terenuri impropriei culturilor cerealiere au fost propuse pentru plantarea cu viță de vie și pomi fructiferi sau împădurirea cu esențe silvice. Este necesar însă ca și cooperatorii din Rîșești, Pogănești, Huși, Stănești, Lunca Banului, Fălciu, Bozia să ne sprijine mai mult în această acțiune, deoarece pînă la sfîrșitul actualului cincinal lucrările de combatere a eroziunii solului se vor extinde pe 7 000 de hectare, pe versanții limitrofi zonei Albița-Fălciu.

Paralel cu aceste acțiuni de folosire rațională a pămîntului, în județul Vaslui s-a procedat încă din toamna anului 1968 la identificarea surselor de creștere propriu-zisă a suprafețelor arabile. Din centralizarea datelor primite de la fiecare unitate agricolă rezultă că suprafața cultivată în arabil poate fi mărită încă din acest an cu 896 de hectare pe seama defrișării pîlcușilor de mărăciunișuri, viilor hibride, tufărișurilor răzlețe, prin organizarea mai bună a drumurilor etc.

Cu prilejul anchetei întreprinse am constatat că și această acțiune este în curs de realizare. Mai avansate cu aceste lucrări sînt cooperativele agricole din Dragalina, Costești și Golești. Acțiunea nu se desfășoară însă cu aceeași intensitate la Zorleni, Ibănești, Vulturești, Negrești, Băcești și în alte părți. La Tătărăni, lipsind îndrumarea specialiștilor cooperatorii au început să defrișeze anumite porțiuni unde terenul alunecă, ceea ce este cu totul contra-indicat. În asemenea situație se impune ca, alături de cadrele tehnice din unitățile agricole să fie angrenați, în mai mare măsură, în acțiunea de folosire rațională a pămîntului specialiștii direcției agricole și ai uniunii județene a cooperativele agricole.

C. MANOLIU

ÎNTREȚINEREA ȘI EXPLOATAREA FORAJELOR DESTINATE IRIGAȚIILOR

ATENȚIE LA ÎNNISIPARE!

Intr-un număr tot mai mare de unități agricole au fost efectuate, în ultima vreme, foraje în scopul captării apelor subterane și utilizării lor pentru irigarea culturilor. Aceste instalații — al căror cost este destul de ridicat — trebuie însă exploatare și întreținute cât mai bine, în așa fel ca debitul apei să nu se reducă.

În timpul folosirii forajelor apare așa numitul fenomen de înnisipare, la intervale de timp care sînt în funcție de dimensiunile particulelor stratului acvifer captat. Uneori, înnisiparea poate fi

accelerată datorită pompărilor forțate, cînd unii beneficiari vor să obțină un debit mai mare decît poate să-l ofere forajul, executării neatente a tubării coloanei filtrante etc. Fenomenul mai apare și în cazul cînd forajul nu se exploatează, adică în timpul de la terminarea executării lui și pînă la montarea pompei, în afara perioadei de vegetație a culturilor, și, cîte odată, în intervalele dintre udări. În acest timp curentul de apă subteran antrenază particule fine și le depozitează pe sita și carcasa filtrului.

Tabel 1

Denumirea rocii care formează stratul acvifer	Diametrul particulelor (mm)	Intervalul de timp cînd are loc înnisiparea	
		Foraj în exploatare	Foraj neexploatat
Nisip fin	0,05—0,25	3—6 luni	1—2 luni
Nisip mărunț	0,25—0,50	6—12 luni	2—3 luni
Nisip mijlociu	0,50—1,00	1—2 ani	3—6 luni
Nisip grăunțos	1,00—2,00	2—3 ani	—
Pietriș	2,00—10,00	3—4 ani	—

Tabel 2

Denumirea rocii	Diametrul particulelor (mm)	Numărul orelor de pompare
Nisip fin	0,05—0,25	120—150
Nisip mărunț	0,25—0,50	100—120
Nisip mijlociu	0,50—1,00	80—100
Nisip grăunțos	1,00—2,00	60—80
Pietrișuri	2,00—10,00	50—60

Timpul în care se înnisipează un foraj este în strînsă legătură cu granulometria stratului purtător de apă, intervalele respective fiind redată — orientativ — în tabelul nr. 1.

Din cele arătate se desprinde faptul că la forajele nefolosite înnisiparea apare la intervale mai mici. Ce se înțelege cu forajele folosite la irigații, cînd se știe că o bună parte din ele nu sînt exploatare? La acestea se recomandă ca la începutul fiecărei campanii să se facă deznisiparea. Ea se execută cu pompe Mamuth, care funcționează pe principiul diferenței de densitate pe care o capătă apa prin amestecul cu aerul furnizat sub presiune de un motocompresor. Această operație se face de către întreprinderi utilizate în acest scop, ca secțiile întreprinderii de foraje și alimentări cu apă București, direcțiile de îmbunătățiri funciare și organizare a teritoriului etc. Beneficiarul va pune la dispoziția celui ce execută lucrările, caracteristicile forajului (nivelul hidrostatic, cel hidro-dinamic, debitul obținut inițial) și va urmări ca după deznisipare să se obțină aceleași date. De asemenea, în timpul pompărilor se va urmări să se

degajeze de nisipul depozitat, coloana filtrantă și piesa de fund, țevile pompei Mamuth coborîndu-se pînă la talpa forajului. Apa nu trebuie să conțină nisip, iar nivelul hidro-dinamic să rămînă constant.

Timpul de pompare necesar deznisipării (indicat în tabelul nr. 2) se ia în funcție de mărimea particulelor.

Se recomandă ca în rocile nisipoase pomparea să înceapă cu un debit mic de apă, care apoi să se mărească treptat către sfîrșitul pomparii. Pomparea dă rezultate bune dacă la intervale de timp de 20—30 de minute se intrerupe lucrul pentru 5—10 minute, după care apa strînsă în puțul forat vine încărcată cu material fin; în cazul cînd după această operație apa vine limpede, pomparea este executată corect.

După deznisipare se montează imediat pompa cu care este echipat forajul. Dacă aceasta are un debit mai mare decît al forajului se va lucra cu vana de pe conducta de refluxare parțial închisă, în așa fel încît debitul de exploatare să nu depășească 3/4 din cel al forajului.

Ing. Florea JELEA
D.I.F.O.T.-Galati

CONCURSURILE REPUBLICANE PENTRU IRIGAREA CULTURILOR AGRICOLE

- Extrase din normele de organizare -

Consiliul Superior al Agriculturii organizează în acest an a treia ediție a concursurilor republicane pentru obținerea de producții sporite în condiții de irigare la culturile de legume, porumb boabe, lucernă și sfeclă de zahăr.

SCOPUL

Antrenarea și stimularea unităților și a oamenilor muncii din agricultură pentru: amplasarea în totalitate la irigat a suprafețelor de legume; executarea amenajărilor noi prevăzute, în sisteme mari și amenajări locale și punerea lor în producție la timp; folosirea judicioasă a bazei tehnice-materiale; introducerea și îmbunătățirea permanentă a metodelor tehnice și economico-organizatorice avansate în aplicarea irigației; aplicarea corectă a numărului de udări necesare, pe toate suprafețele amenajate; obținerea în perimetrele irigate, a mai multor culturi în același an; ridicarea eficienței economice a amenajărilor pentru irigații, prin sporirea producției la hectar și a productivității muncii.

DESFAȘURAREA

Participarea la concursuri se face pe bază de înscriere la direcțiile agricole județene, până la 15 iunie 1969, în conformitate cu proiectul de norme difuzat în luna februarie a.c. Înscrierea se face cu întreaga suprafață irigată. Concursurile se încheie la 20 noiembrie a.c. Centralizarea realizărilor obținute de unitățile participante la concursuri se face prin înscrierea rezultatelor pe fișe tip. Unitățile participante vor prezenta comisiilor la care s-au înscris, acte doveditoare asupra tuturor datelor prevăzute în fișele de concurs, care vor fi înaintate prin direcțiile agricole județene la Comisia centrală, până la 10 decembrie a.c.

CONDIȚIILE DE PARTICIPARE ȘI DE CLASIFICARE

La concursuri pot participa fermele agricole de stat, cooperativele agricole de producție și stațiunile experimentale care irigă, conform graficelor stabilite, întreaga suprafață amenajată și repartizată prin plan pentru culturile de cîmp și care au amplasată la irigat întreaga suprafață planificată în ogor propriu pentru cultura legumelor. La trierea rezultatelor vor fi luate în considerație numai unitățile care au îndeplinit sarcinile de plan în ceea ce privește suprafața amenajată și irigată,

producția medie la hectar la culturile irigate, extinderile sistemului de irigație din resurse locale, care s-au prevăzut în plan pentru anul 1969, precum și realizarea veniturii planificate la hectar pentru fermele I.A.S.

A. CONCURSUL CULTURILOR DE LEGUME IRIGATE

1. Pot participa la acest concurs, unitățile care au amenajări pentru irigarea legumelor pe cel puțin 30 ha la C.A.P. și 60 ha la fermele agricole de stat și stațiuni experimentale și care irigă întreaga suprafață amenajată, prevăzută în plan pe anul 1969.

— pentru fiecare hectar irigat în plus (față de suprafețele plafon, menționate) se acordă câte... 1 punct

2. Pentru buna întreținere a sistemului de irigare pe toată durata perioadei anuale de producție și aplicarea udărilor conform graficelor, se acordă . . . . . 10 puncte

3. Pentru fiecare hectar de cultură succesivă de legume (la irigat) se acordă . . . . . 2 puncte

4. Pentru extinderea amenajărilor locale de irigat, în vederea creșterii suprafețelor de legume în anul următor, se acordă de fiecare hectar 2 puncte

5. Pentru depășirea producțiilor planificate (total sortimente) se acordă următorul punctaj progresiv:

— depășire 1—10 la sută, pentru fiecare procent 1 punct

— depășire 11—20 la sută, pentru fiecare procent . . . . . 1,5 puncte

— depășire peste 20 la sută, pentru fiecare procent . . . . . 2 puncte

(exemplu de calcul: s-a depășit pro-

ducția cu 24 la sută, se acordă 10 puncte + 15 + 8 = 33 puncte).

6. Pentru realizarea fondului de stat (contractele cu I.L.F. și fabricile de conserve) se acordă 10 puncte

— pentru fiecare procent de nerealizare a livrărilor prevăzute la fondul de stat, se scad . . . . . 2 puncte

Cultura	Zona 10°C și peste		Zona 10—9°C		Zona 9° și sub	
	C.A.P.	Ferme I.A.S. și staț. exp.	C.A.P.	Ferme I.A.S. și staț. exp.	C.A.P.	Ferme I.A.S. și staț. exp.
porumb boabe	7 000	8 000	6 000	7 000	5 000	6 000
sfeclă de zahăr *)	50 000	—	45 000	—	35 000	—
lucernă **)	15 000	16 000	12 000	13 000	10 000	11 000

*) La sfecla de zahăr se ia în considerație cantitatea predată la baza de recepție (fișele vor fi semnate și de conducerea fabricii contractante).

**) Lucerna va fi trecută în fișe în kg. fin, care se calculează astfel: $\frac{\text{kg. masă verde}}{5} = \text{kg. fin.}$

B. CONCURSUL PLANTELOR DE CÎMP

1. Pot participa unitățile care cultivă și irigă cel puțin 50 ha cu porumb boabe, 50 ha cu lucernă și 30 ha cu sfeclă de zahăr.

2. Pentru depășirea producțiilor medii plafon la hectar, stabilite în tabelul de mai sus, se acordă următorul punctaj progresiv:

— depășire cu 1—10 la sută, de fiecare procent 1 punct

— depășire 11—20 la sută, de fiecare procent . . . 1,5 puncte

— depășire 21—30 la sută, de fiecare procent . . . 2 puncte

— depășire 31—40 la sută, de fiecare procent . . . 2,5 puncte

— depășire cu peste 40 la sută, de fiecare procent 3 puncte

3. Pentru executarea lucrărilor de întreținere necesare menținerii în stare de bună funcționare a întregului sistem de irigație pe toată durata perioadei anuale de producție (martie—noiembrie) se acordă 15 puncte cooperativei agricole și 10 puncte unităților de stat.

4. La C.A.P. pentru fiecare 10 ha amenajări locale noi în 1969, pentru irigarea în 1970, la toate culturile plantelor de cîmp din concurs se acordă 2 puncte, la fel pentru fermele cu plan propriu. (La prezentarea fișelor se va indica și producția medie la ha obținută la culturile respective în condițiile de neirigare, iar pentru fermele I.A.S. și beneficiul la hectar).

PREMII ȘI STIMULENTE

Pentru stimularea unităților agricole care au obținut cele mai bune rezultate, Consiliul Superior al Agriculturii va acorda premii, mențiuni, diplome, abonamente și literatură de specialitate.

Valoarea premiilor și mențiunilor pentru câștigătorii pe țară va fi următoarea:

A. La concursul culturilor de legume: Un premiu I a 20 000 lei, două

premier II a 15 000 lei, trei premii III a 10 000 lei și două mențiuni speciale a 5 000 lei.

B. La concursul culturilor de cîmp

Pentru cultura de porumb-boabe: un premiu I a 20 000 lei, două premii II a 15 000 lei și trei premii a 10 000 lei.

Pentru lucernă-fin: un premiu I a 15 000 lei, două premii II a 10 000 lei și trei premii III a 7 000 lei.

Pentru sfecla de zahăr: un premiu I a 15 000 lei, un premiu II a 10 000 lei, un premiu III a 7 000 lei și două mențiuni speciale a 4 000 lei.

În afara mențiunilor speciale, pentru fiecare cultură, un număr de 2—3 unități vor primi diplomă cu mențiune. Acestea vor putea fi premiate pe plan județean, dar valoarea unui premiu nu va depăși pe cea a mențiunii speciale acordate de Consiliul Superior al Agriculturii.

Fiecare unitate câștigătoare a unui premiu sau mențiuni va primi câte 2 abonamente anuale la revista „Agricultura”.

SPORIREA EFICIENȚEI ECONOMICE A ÎNTREGII ACTIVITĂȚI

(Urmare din pag. 1)

tuielilor totale cu 6 la sută. Depășirea producției totale și a producției-marfă s-a realizat în cea mai mare parte prin livrarea peste plan a unor produse din sectorul zootehnic, cum sînt carne de taurine,

carne de pasăre, ouă de găină, vin, precum și prin obținerea unor prețuri de vânzare mai mari decît cele planificate, datorită livrării mărfurilor la calități superioare. Este demn de subliniat faptul că, întreprinderile agricole de stat din majoritatea trusturilor zonale

de I.A.S. (cu excepția celor din Trusturile Galați și Slobozia) au depășit veniturile totale și producția-marfă, față de plan. În ce privește cheltuielile de producție planificate, ele au fost reduse de către toate trusturile.

Important în activitatea I.A.S. este însă nu numai obținerea de venituri și beneficii sporite, ci și a unor producții fizice cît mai mari. Or, în această privință, trebuie spus că bilanțul pe primul trimestru arată unele minusuri. Nu au fost realizate producțiile totale planificate: la lapte de vacă cu aproape 82 000 hl, la carne de taurine la îngrășat (spor) cu 753 de tone, la carne de porc (spor) cu 4 329 de tone.

Cît privește planul de livrare, cu excepția carni de porc — unde s-a livrat cu 1 121 de tone mai puțin — la celelalte produse prevederile au fost respectate și chiar depășite. Este cît se poate de negativ faptul că, tocmai în iarnă, cînd este de preferat să se consume carne de porc, întreprinderile agricole de stat n-au satisfăcut cerințele populației în această privință.

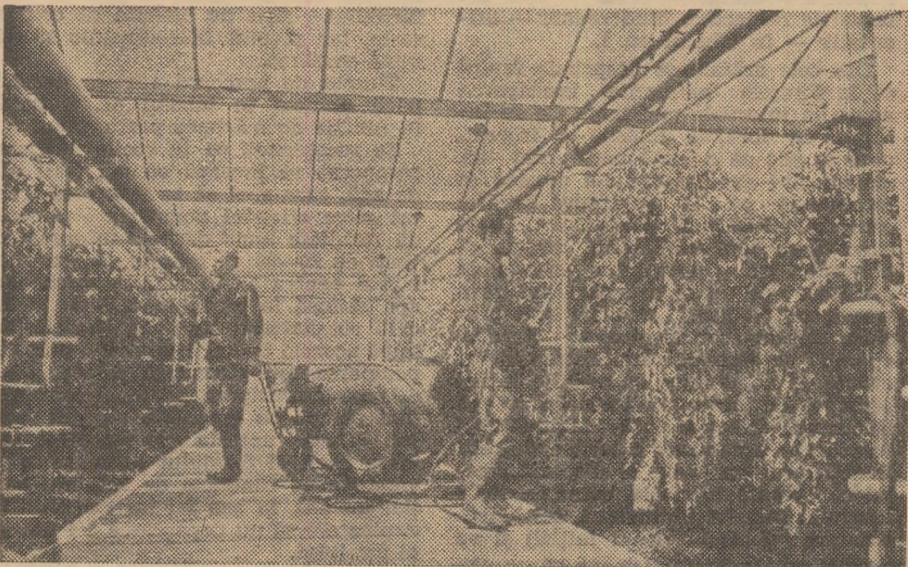
Analizînd situația îndeplinirii planului pe primul trimestru, conducerea Departamentului I.A.S. a stabilit o serie de măsuri pentru îmbunătățirea în continuare a activității economico-financiare a unităților în scopul realizării și depășirii producției și veniturilor, reducerii cheltuielilor, în perioada care a mai rămas pînă la finele anului. În acest scop, trusturile zonale au datorat să acorde un sprijin mai substanțial acelor

ferme și întreprinderi care au avut în primul trimestru rezultate economice și financiare slabe, astfel ca toate unitățile agricole de stat să încheie acest an cu rezultate economice pozitive. O mare atenție este necesar să se dea utilizării raționale a forței de muncă, timpului de lucru. Prin-o organizare judicioasă a activității muncitorilor permanenți, să se reducă la minimum angajarea de muncitori sezonieri.

Ținîndu-se seama de rezultatele economice obținute în perioada de la începutul anului, este necesar să se stabilească în toate fermele, la fiecare produs, măsuri de încadrare în nivelele de cheltuieli planificate, să se aplice un sever regim de economii la fondul de salarii, transporturi, la cheltuielile comune etc. — fără a se afecta însă desfășurarea normală a procesului de producție. Dimpotrivă, aceste măsuri trebuie să ducă la realizarea producției planificate, în condiții de eficiență economică maximă.

O deosebită atenție va trebui să se acorde, de asemenea, valorificării superioare a producției, prin desfacerea tuturor produselor în condiții de calitate superioară prevederilor de plan. Numai în felul acesta se pot realiza prețuri de vânzare corespunzătoare, care să contribuie la îmbunătățirea activității financiare a unităților respective.

Consiliile de administrație, comitetele sindicatului au un mare rol în antrenarea lucrătorilor din I.A.S. la îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan ce le revin, la folosirea din plin a marilor rezerve de care dispun unitățile. Antrenați în întrecerea socialistă în cinstea celei de-a XXV-a aniversări a Eliberării patriei de sub jugul fascist, toți șefii de fermă, economiștii, mecanizatorii și ceilalți muncitori din I.A.S. se vor strădui să înregistreze și în acest an rezultate economico-financiare din cele mai bune.

Aspect al serelor de la I.A.S. Arad

Foto: AGERPRES

Zile hotărîtoare pentru producția legumicolă

Culturile cer apă. Asigurați-le-o fără întârziere!

▼ Noile amenajări trebuie grabnic terminate ▼ Utilajele și instalațiile, în funcțiune! ▼ În toate unitățile să existe grafice de irigare

Legumele sînt culturi mari consumatoare de apă. De aici necesitatea ca amplasarea lor să se facă numai pe terenurile irigate. Pentru acest an, în județul Brăila s-a prevăzut să se cultive cu legume irigate 4700 ha, din care aproape 700 ha reprezintă noile amenajări. Pentru realizarea acestui obiectiv s-a întreprins o serie de măsuri menite să contribuie la urgentarea ritmului de lucru privind amenajarea noilor suprafețe și reamenajarea sistemelor vechi. În cooperativele agricole Romanu și Siliștea, bunăoară, care au extins suprafața cultivată cu legume la 240 ha, în cadrul sistemului de irigații Terasa Brăilei, au fost trimiși specialiști de la T.C.I.F. pentru predarea la timp a amplasamentelor în vederea executării lucrărilor de amenajare interioară a terenului. În prezent, suprafețele destinate legumiculturii au fost date în exploatare în termenele stabilite în grafic, urmînd ca în cîrînd să înceapă udările. Atenție impulsivării ritmului lucrărilor de îmbunătățiri funciare au acordat și cooperativele agricole din Dedulești, Tufești, Gropeni și

alte, care cultivă, fiecare, cîte 120—240 de hectare cu legume.

Temperatura ridicată a aerului din ultima perioadă impune luarea unor măsuri neîntîrziate în vederea punerii în

RAID ÎN JUDEȚUL BRĂILA

funcțiune a utilajelor și instalațiilor de irigat. Cele constatate pe teren nu ne îndreptățesc să acordăm tuturor unităților un calificativ bun în ceea ce privește pregătirea campaniei de udări. În general, se acordă prioritate irigării culturilor care se plantează prin răsad, celelalte fiind aproape în totalitate neglijate. Iată cîteva exemple. Cooperativa agricolă din Rimnicelu a amplasat ceapa ceaclama și rădăcinoasele chiar în „inima” sistemului de irigații. Apa cir-

culă prin canalele aflate în această parte a grădinii spre alte legume, în timp ce culturile amintite suferă de lipsă de umiditate. Deficiențele semnalate sînt urmarea slabei organizări a muncii în sectorul legumicol. Aici, nu s-a întocmit un plan de irigare, nu s-au stabilit normele de udare și nici datele cînd trebuie începută lucrarea, la fiecare cultură în parte.

Reușita plantării legumelor în cîmp este determinată în mare măsură de buna funcționare a sistemelor de irigații. Există în județ cooperative agricole întîrziate la această lucrare, datorită incetinirii cu care se acționează atît la amenajările interioare cît și la modelarea terenului. La cooperativa agricolă din Ciineni, care dispune de 120 de hectare de grădină, existau zilele trecute 30 de hectare pe care nu fuseseră executate biloanele pentru plantatul tomatelor, ardeilor și vinetelor. În planul de producție sînt prevăzute 30 ha cu roșii timpurii, dar nu fuseseră plantate decît 19. Ritmul de lucru este foarte lent. La data cînd am vizitat cooperativa, în timp ce unele echipe plantau de zor, zeci de

cooperatori se odihneau la umbra șoproanelor. Cu multă întîrziere s-a trecut și la săpatul canalului de alimentare cu apă a celor două hectare cu ceapă ceaclama. Din motive neîntemeiate nu s-au irigat 20 de hectare cu fasole păstăi.

De calitatea amenajărilor depinde, în ultimă instanță, executarea în timp optim a lucrărilor, evitarea inundării și compromiterii unor culturi legumicole. Acest deziderat a fost nesocotit la cooperativa agricolă din Filipești, unde s-au construit canale fără să se fiină seama de înclinația pantei. De aceea, o parte din cele 15 ha cultivate cu ceapă ceaclama nu au fost irigate. În prezent, suferă de lipsă de apă și plantele de pe cele 10 hectare cu mazăre, cu toate că acestea se găsesc amplasate pe suprafețele amenajate.

În unele unități nu este încă rezolvată, în totalitate, asigurarea sectorului legumicol cu cantitățile necesare de apă. Astfel, la cooperativa agricolă din Tufești canalul principal de alimentare transportă un debit mai mic decît cel necesar pe cele 200 de hectare. Din această cauză, în vîrfurile de udări cele trei briăzi legumicole nu pot lucra simultan la irigare.

Mai mult ca oricînd, în actuala perioadă cooperativele agricole și cadrele tehnice de specialitate trebuie să primească din partea organelor agricole județene un sprijin substanțial pentru înlăturarea deficiențelor semnalate și terminarea lucrărilor de maximă urgență. În primul rînd se simte nevoia ca în toate cooperativele agricole cu profil legumicol să se întocmească grafice de udări pentru fiecare cultură și utilaj de irigație.

Gheorghe ȘTEFAN

Prășitul verzei timpurii la cooperativa agricolă Filipești-Tîrg din județul Prahova
Foto : C. DUMITRU

TRIBUNA PRODUCĂTORULUI DE SĂMÎNȚĂ ȘI MATERIAL SĂDITOR

ESTE MOMENTUL ÎNGRIJIRII SEMINCERILOR LEGUMICOLI

Pentru obținerea unor producții sporite de semințe de legume și îmbunătățirea calității lor, un rol hotărîtor îl are îngrijirea culturilor.

Semănăturile de ceapă, destinate obținerii arpagicului, cele de rădăcinoase (pătrunjel, morcov, păstîrnac), ca și cele de ceapă pentru obținerea de plante-mamă, care se dezvoltă mai încet decît buruienile în prima perioadă de vegetație, trebuie plivite fără întîrziere. Pe lingă prășit și plivitul manual se recomandă acum și tratarea culturilor menționate cu anumite erbicide specifice, printre care se numără și Prometrinul. La ceapă, acesta se folosește cînd plantele au două-trei frunze, în cantitate de 3 kg de substanță la 700—800 litri de apă pentru un ha.

La rădăcinoase, Prometrinul se aplică în aceleași doze, cînd plantele au trei-patru frunze normal dezvoltate.

În vederea combaterii manei, care în condițiile climatice actuale poate provoca mari pagube culturilor semincere de ceapă, trebuie aplicate — preventiv — tratamente cu zeamă bordeleză (0,7 la sută) sau cu Aspor, fiind necesar să se adauge neapărat în soluție și un adeziv sau un detergent. Tot în această perioadă, culturile semincere pot fi atacate de musca cepei; combaterea ei se face prin prăfuiri în cîmp cu diferite insecticide ca: Heclotox 3 la sută sau Detox 5 la sută, folosind 20—25 kg/ha, Duplitol 15—20 kg/ha; pentru a avea eficacitate deplină, tratamentele vor fi aplicate numai în perioada de zbor a adulților.

Înainte de răsărirea fasolei pentru sămînță, se impune spargerea crustei cu grapa stelată (numai dacă colțul n-a ajuns încă sub crustă). La culturile deja răsărite se va aplica o prașilă mecanică superficială, completată cu plivitul manual, pe rînd.

Pentru a preveni apariția bolilor criptogamice, legumele solano-fructoase trebuie stropite în zilele acestea cel puțin o dată cu zeamă bordeleză, în concentrație de 0,5 la sută, sau cu alt fungicid cu acțiune similară (Aspor, Orthocid etc). În cazul cînd în această perioadă nu cade o ploaie bună (peste 10 litri la m.p.) și solul și-a pierdut rezerva de apă necesară, se recomandă irigarea la culturile de ardei, vinete, tomate, ceapă, rădăcinoase, bostănoase și chiar la cele de fasole, folosind nor-

me mai reduse de apă. (250—300 mc/ha). Tot în această perioadă se aplică primul copilit la tomate, lăsînd două tulpini și primul lăstar, în cazul culturilor tutorate.

Seminceri de varză, conopidă, gulii sînt atacați în această perioadă de diverse insecte (ploșnița verzei, pucei și păduchi de frunze, musca verzei etc) care pot provoca pagube foarte mari dacă nu se aplică la timp tratamentele cu insectofungicidele arătate mai sus.

O lucrare importantă este și aceea a tutoratului seminceri de varzoase, folosind șpalierul cu o singură sîrmă — de care se leagă, nu prea strîns, lăstarii purtători de semințe.

În afară de prașilele obișnuite efectuate pentru afinarea solului, distrugerea buruienilor și a crustei, seminceri din grupa verzei vor fi irigați — în caz de secetă — cu norme reduse de apă (250—300 mc/ha).

Foarte importantă pentru sporirea producției de sămînță este aplicarea, la toate categoriile de legume, a primei îngrășări suplimentare, folosindu-se îngrășăminte, în special azotoase, în doze de 100—250 kg/ha și superfosfat — 150—200 kg/ha.

La tomatele cultivate pentru obținerea semințelor hibride, în general lucrările de îngrijire nu diferă mult de cele ce se aplică culturilor obișnuite pe care le-am indicat. Trebuie acordată însă o atenție deosebită mai ales îngrășării faziale. Recomandăm aplicarea primei îngrășări suplimentare, și anume la legarea fructelor din etajul I, folosind, la ha, 200 kg. de superfosfat, 100 kg de azotat de amoniu și 60 kg de sare potasică.

Înainte de a începe polenizatul tomatelor hibride este necesar ca atît lotul de plante mamă cît mai ales cel de plante tată să fie controlate în mod amănunțit și purificate, îndepărtîndu-se toate exemplarele străine de sol, cele pipernicite sau bolnave etc.

Acum trebuie efectuate lucrările de purificare a culturilor semincere și la spanac și salată, eliminîndu-se plantele care n-au format căpățîna normală.

Dr. ing. D. ANDRONICESCU,
de la Institutul de cercetări
pentru legumicultură
și floricultură

INSTANTANEU

S. O. S. !

APĂRAȚI PLANTELE DIN SERE!

Sîmbătă, 17 mai. E aproape de prînz. Termometrul arată, la soare, peste 30° C. Ne găsim la cooperativa agricolă de producție din Otopeni, din preajma Capitalei. În fața uneia din sere, forfotă mare. Sub privirile atente ale tovarășului Constantin Petrescu, inginerul horticol al unității, se prepară soluția pentru „cretizarea” serelor.

— Luminozitatea puternică și căldura ridicată — ne explică specialistul — pun în primejdie recoltele. Pentru a evita pierderile acoperim în prezent serele cu o peliculă fină de soluție, care dă opacitate geamurilor și atenuează efectul prea puternic al razelor solare. Este, ceea ce numim într-un limbaj mai tehnic, operația de „cretizare”. Soluția se compune dintr-un amestec de 10 kg spumă de defecație, procurată de la fabrica de zahăr, 3 kg de var stins și 10—15 litri de zer rămas de la prelucrarea laptelui. Acesta din urmă contribuie la menținerea peliculei un timp mai îndelungat pe suprafața serelor. Acoperim rapid cu soluție atît acoperișul, cît și părțile laterale ale acestora.

— V-ați gîndit și la alte măsuri de primă urgență ?
— Începînd de astăzi vom organiza, la udatul culturilor din sere, lucrul în schimburi, pentru a asigura, în permanență, apa necesară. În condițiile actuale, irigatul îl efectuăm cu grijă sporită, pe rînd, la rădăcinile plantelor; evităm la maximum stropirea părților vegetative ale plantelor pentru a împiedica apariția manei și a pătării negre a frunzelor, boli deosebit de primejdioase.

Legumicultori! Urmăriți mersul vremii pentru a putea lua, cu operativitate, măsurile indicate pentru asigurarea producției legumicole din sere și solarii. Atenție maximă udărilor și prevenirii atacului de boli și dăunători !

N. FLORIAN

FERMA TÎNCĂBEȘTI — PIONIERĂ ÎN APLICAREA UNEI TEHNOLOGII MODERNE

Pe linia utilizării cu eficiență maximă a întregului potențial de producție, a fondurilor de investiții și a cheltuielilor de exploatare, a reducerii consumului de forță de muncă pe unitatea de produs, Departamentul I.A.S. întreprinde o acțiune susținută în vederea generalizării sistemului de creștere la baterii a găinilor producătoare de ouă pentru consum. În practicarea acestei tehnologii moderne — așa cum aminteam și într-unul din ultimele numere ale revistei noastre — pionieratul aparține fermei avicole Tîncăbești din cadrul I.A.S. Periş unde, încă din anul 1964, au intrat în producție primele hale de păsări concepute în acest sistem. Au trecut de atunci aproape șase ani. Ani pe răbojul cărora, o dată cu experiența acumulată, s-au înregistrat și realizări remarcabile. Pentru a le prezenta cititorilor le-am urmărit și notat cu prilejul unei vizite recente la această unitate.

CREȘTEREA LA BATERII A PĂSĂRILOR PRODUCĂTOARE DE OUĂ

Primii pași făcuți în incinta fermei Tîncăbești îți dau senzația că ai descoperit ceva nou. Că, alături de sistemele clasice de exploatare agricolă ar mai putea exista unul, ca să-i spunem așa, „zoopomicol”. Te conduce spre această idee de lungi fișii de lucernă, reprezentând o formă concretă de folosire gospodărească a pământului. Dar, cum la Tîncăbești ne interesa, în primul rînd, creșterea păsărilor la baterii, ne-am sustras ademenirii filtrului verde și am trecut prin filtrul sanitar.

Așa cum ne arăta dr. Viorel Chiriță, șeful fermei, a cărui activitate la complexul avicol Tîncăbești a început o dată cu turnarea primelor temelii, măsurile preventive sînt privite aici cu toată seriozitatea. Alături de metodele raționale de creștere, hrănire și îngrijire, aceste măsuri au făcut ca, pe parcursul anilor, incidența unor boli ca leucoza, coriza, micoplasmoza, deosebit de grave în combinatele avicole, să fie extrem de rară. Cît privește bolile infecto-contagioase, tot atât de grave, ele nu au putut pătrunde în incinta fermei.

In condiții de mediu artificiale

Iată-ne deci pășind pragul primei hale. Toate halele sînt construite și utilizate identic. Realizate din panouri lemnoase prefabricate, în interiorul cărora sînt dispuse două foaie de staniol, adăposturile pentru păsări sînt complet izolate de factorii de mediu externi, indiferent de sezon. Cel care dirijează lumina, temperatura, umiditatea, ventilația, fără să mai vorbim de alimentație, este omul și numai el. Dozarea acestor factori — în funcție de vîrstă, categoria și direcția de exploatare a păsărilor — revine, bineînțeles, sistemelor automate de reglare care, la Tîncăbești sînt realizate în pas cu cele mai moderne cuceriri ale tehnicii contemporane. Este suficient să ne referim numai la sistemul de iluminat. Fiecare hală este dotată cu orgi de lumină comandate automat, conform regimului prescris. Pe lângă reproducerea fidelă a zorilor și amurgului natural, „ziua” este scurtată sau prelungită după caz.

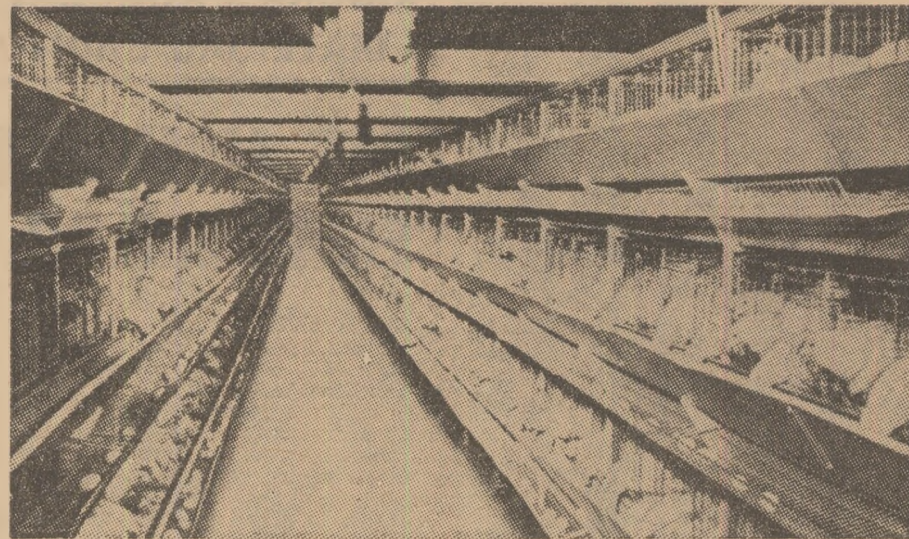
În interiorul halei, a cărei suprafață utilă este de 390 de metri pătrați, patru tronsoane de baterii, dispuse pe cîte trei etaje, adăpostesc 6 000 de găini ouătoare. La un metru pătrat de suprafață construită revin astfel 15,4 găini, față de numai șase cîte se cresc în mod curent în celelalte combinate avicole din țară. Tronsoanele de baterii sînt despărțite de alei de deservire pentru recoltarea ouălor, singurul proces de muncă, de altfel, neautomatizat pînă în prezent. Bateria propriu-zisă este alcătuită din cuști cu dimensiunea de 40 x 40 cm, care adăpostesc cîte trei și chiar cîte patru găini. În ighiaburile de hrănire, dispuse longitudinal pe trei rînduri, la fel ca și bateriile, nutrețurile combinate sînt distribuite cu ajutorul unor microbuncare acționate mecanic. Tot mecanic este acționat și dispozitivul de racleji amplasat sub fiecare rînd de cuști, cu ajutorul căruia sînt evacuate dejecțiile. Alimentarea cu apă este asigurată prin ventile (poantouri) dispuse între două cuști de la care, prin sistemul „picătură”, păsările consumă apa direct.

Compartimentarea spațiului de cazare — trei păsări într-o cușcă — a permis

evitarea cheltuielilor inutile de energie, reducerea consumului de furaje și eliminarea totală a posibilităților de risipă, supravegherea, aproape individuală, a întregului efectiv de păsări. Cît privește recoltarea ouălor, aceasta se face mai operativ, mai ușor, iar posibilitățile de spargere sînt eliminate aproape complet.

Graul cifrelor

Tradusă în cifre, activitatea rodnică desfășurată la complexul avicol Tîncăbești este și mai elocventă. În anul 1968, bunăoară, urmînd curba ascendentă marcată de rezultatele economice obținute încă de la înființarea sa, unitatea a realizat un beneficiu net de 10 133 000 lei,

față de 6 346 000 lei cît se planificase inițial. Doriința de a ne explica această depășire considerabilă — aproape 40 la sută — ne-a îndreptat pașii către economistul Vasile Manolache care, alături de dr. Viorel Chiriță, urmărește zilnic, așa cum de altfel ne-am și convins, realizarea planului de venituri și cheltuieli. Analizînd bilanțul, ne-am putut da seama că indicatorii planificații au fost depășiți, la efective și producții, și au fost sub prevederi, la capitolele privind cheltuielile și consumurile de furaje și materiale. Astfel, producția medie obținută de la un efectiv mediu de 97 000 de găini furajate s-a ridicat la 220 de ouă. În condițiile în care pentru fiecare mie de ouă s-au consumat numai cîte 203 kg de furaje combinate, prețul de cost pe mie de ouă a scăzut la 595 lei. Din calculele efectuate reiese că pentru o mie de lei venituri, unitatea a făcut cheltuieli în valoare de 750 lei. Beneficiul la care ne-am referit mai sus a rezultat din valorificarea a 19 814 270 de ouă, 845 tone de carne de pasăre, 382 000 de pui de găină de o zi, 5 600 de pui de curcă de o zi și 9 tone de pene și fulgi, o producție marfă estimată la peste 35 de milioane.

Bilanțul primului trimestru ne întărește convingerea că și în acest an rezultatele complexului de la Tîncăbești se vor înscrie pe curba ascendentă cu care ne-am obișnuit. Cele peste 6 milioane de ouă, 68 000 de pui de o zi și 231 tone de carne valorificate pînă la 30 aprilie au permis ca planul de venituri să fie realizat în proporție de 107 la sută. Încă din primele trei luni, beneficiul planificat a fost depășit cu peste 300 000 de lei, ajungînd la 3 107 000 de lei.

La obținerea acestor rezultate a contribuit hărnicia și priceperea întregului colectiv de muncă al fermei. Vizitînd complexul, trecînd de la o hală la alta, stînd de vorbă cu îngrijitorii Ion Gilă, Aneta Toader, Constantin Gereș, Elena Ionită, cu tehniciana Ludmila Constantinescu, martori și părtași, la fel ca și șeful fermei, la toate rezultatele obținute în acești peste 6 ani de activitate, sentimentul de stimă și încredere pentru întregul colectiv de muncă de aici își găsește o justificare deplină.

Sporirea continuă a beneficiilor își găsește explicația și în reducerea considerabilă a forței de muncă, raportată la unitatea de produs. În anul 1968, productivitatea muncii a fost de 149 578 ouă și, respectiv, de 253 000 de lei pe muncitor. Economistul fermei ne-a vorbit, în continuare, de preocuparea susținută pentru realizarea și depășirea prețului de vînzare a produselor. Aceasta se asigură prin calitatea mărfii care, finisată și prezentată corespunzător, atrage un interes sporit din partea beneficiarilor.

Urmărind realizările meritorii ale complexului avicol Tîncăbești, am analizat totodată și posibilitățile obținerii unor rezultate și mai bune, factorii care și-ar putea aduce o contribuție directă pe această linie.

Nutrețul combinat și calitatea lui

Fără îndoială, în condițiile unui mediu complet artificializat, care răspunde pe deplin cerințelor organismului păsărilor — adaptat și el la astfel de condiții — factorul cel mai important, dacă nu determinant, îl constituie hrana, nutrețul combinat. Așa cum a reieșit din registrul de evidență pe care l-am urmărit împreună cu dr. Viorel Chiriță, în perioada 1—8 februarie a.c., producția zilnică de ouă a crescut treptat, de la 48 590 la 53 190. Din lipsă de nuclee, la 8 februarie fabrica de nutrețuri combinate Crevedia a schimbat rețeta 20/3, înlocuind-o cu 21/6. Stresul alimentar cauzat de această schimbare s-a soldat cu stagnarea producției pentru o perioadă destul de îndelungată pentru ca, începînd de la 20—25 aprilie, cînd s-a revenit la rețeta inițială, în numai cîteva zile producția zilnică să crească cu peste 5 000 de ouă. Aceste defecțiuni, destul de des întîlnite de altfel în activitatea fabricilor de nutrețuri combinate, au diminuat producția medie de ouă cu cel puțin 15—20 de bucăți în anul 1968,

și cu 7—8 pe anul în curs. Iată de ce introducerea și generalizarea probelor de testare biologică a rețetelor de nutrețuri combinate trebuie rezolvată cît mai urgent.

O soluție practică și eficientă

Sistemul de creștere la baterii, mai ales atunci cînd este adaptat la blocurile tip, presupune colectarea zilnică a unui însemnat volum de gunoi. Depozitarea, transportul și împrăștierea lui ridică probleme din cele mai dificile. În multe țări, gunoiul rezultat este uscat și transformat în praf, sub această formă conținutul său în proteină ridicîndu-se la 50—60 la sută. Și la Tîncăbești, mulțumită interesului și spiritului gospodăresc, prin instalația de uscare, în curs de realizare, această problemă își va găsi o soluționare asemănătoare. Mărturia multiplexului forme de valorificare a acestui reziduu o constituie, așa cum ne relatează dr. V. Chiriță, cererea insistentă a unor firme străine, care oferă prețuri deosebit de avantajoase.

Agendă veterinară

INTOXICAȚII LA PORCINE

Warfarina, derivat al cumarinei, substanță fără gust și fără miros, însă cu proprietăți anticoagulante, este folosită frecvent la deratizarea adăposturilor, operațiune în cursul căreia se pot produce intoxicații grave.

Simptomele intoxicației depind de cantitatea de otrăvă ingerată. La porcii intoxicați cu Warfarină se constată umflături pe diferite părți ale corpului, datorită hemoragiei subcutane și a hematoamelor. Pielea, mucoasa bucală și conjunctivală sînt palide. Puncte sau zone hemoragice de mărimi diferite se observă pe piele. Porcii bolnavi nu consumă sau consumă puțină hrană, stau retrași, sînt somnolenți, se deplasează cu greutate, se impleticesc, mergînd în cerc, sau drept înainte, fără a ocoli obiectele întîlnite în cale. Cînd nu se mai pot scula, pedalează, adică mișcă permanent din picioare, scrișnesc din dinți și tremură, sînt neliniștiți, speriați. Respirația este greoaie și accelerată, mai ales cînd fac eforturi. Vierii caștrați de curînd singurează abundent din plagă. Orice lovitură sau contuzie pe corp dă loc la hemoragie.

Diagnosticul se poate stabili pe baza semnelor clinice și prin analiza chimică a conținutului gastro-intestinal și al ficatului, în care se poate descoperi prezența otrăvii.

Combaterea intoxicației la porcii bolnavi se face prin injecții zilnice cu vitamina K, timp de 3—4 zile, împreună cu vitamina C și cu soluție de gluconat de calciu. Anemia se poate combate prin transfuzie cu sînge sau ser de porc.

Importantă este prevenirea intoxicației. De aceea, deratizarea se va face cu prudență, de personal instruit, respectîndu-se normele de deratizare. Nu se admite să se folosească momeli sau pulbere de Warfarină în adăposturi populate cu porci.

Administrarea în rație a sării sau a unor nutrețuri care o conțin în exces poate duce, în unele condiții, la intoxicații cu clorură de sodiu, mai frecvente la porcine decît la celelalte specii. Efectul sării depinde de cantitatea de apă ce se administrează animalelor. Restrîngerea consumului de apă contribuie la apariția intoxicațiilor chiar dacă în rație se află o cantitate relativ mică de sare. În cazul cînd se dă apă cu înțirzire sau în cantitate mică, intoxicația poate să apară chiar și la porcii în hrana cărora sarea se află într-o proporție redusă în rație.

Gravitatea intoxicației depinde de cantitatea de sare ingerată. Cînd porcul a ingerat o cantitate masivă de sare, intoxicația apare îndată și are o evoluție supraacută, manifestată prin salivare puternică, slăbiciune generală, moșeală întreruptă de tremurături musculare bruște, violente, diaree, stare de prostrație, agonia. Atunci cînd porcul a consumat o rație cu multă sare și nici nu au avut apă în cantitate suficientă simptomele bolii se amplifică. Criza, care poate dura un minut, este însoțită de salivare abundentă, respirație greoaie, înțepenirea corpului, oprirea respirației și colorarea pielii în roz-vinăt.

Depistarea intoxicației cu sare de bucătărie se bazează pe analiza simptomelor și a datelor informative despre hrana porcilor, pe examenul clinic și analiza chimică a conținutului stomacal, prin care se constată prezența clorurii de sodiu. Tratamentul constă în spălături stomacale; cu ajutorul sondei se vor introduce în stomac cantități mari de apă, decoctii mucilaginoase sau ulei vegetal. Se pot folosi gluconat de calciu, clorură de calciu, soluție de glucoză — 33 la sută, bromură sau cloral hidrat — 5—10 g.

Important e să nu se ajungă la intoxicații, îndepărtîndu-se cauzele care le provoacă. De aceea, pregătirea hranei și administrarea ei vor fi supravegheate cu grijă. Nutrețurile bogate în sare se vor da în consum numai după dozarea lor și în cantitatea corespunzătoare normelor de furajare, pentru a nu produce îmbolnăvirii.

Dr. T. BUGEAC
I.C.V.B. „Pasteur”

Ing. Lucian ROȘCA

Fermele zootehnice ale I.A.S. Codlea, județul Brașov, și-au deschis porțile. Pentru o perioadă destul de îndelungată, pășunea va asigura animalelor furajul de bază. În numai câteva zile, ca urmare a măsurilor de fertilizare aplicate pe pajiști de întreprindere, producția medie zilnică de lapte obținută de la fiecare vacă furajată a „săltat” de la 8,5 la 9,6 litri.

Foto : I. BRAGHEȘ

ÎN COOPERATIVELE AGRICOLE

ÎNCEPUT BUN ÎN ORGANIZAREA ȘTIINȚIFICĂ A PRODUCȚIEI ZOOTEHNICE

La fel ca în alte județe din țară, care dispun de condiții favorabile pentru creșterea animalelor, și în județul Ilfov, această importantă ramură a agriculturii este în plină dezvoltare. În funcție de zona în care își desfășoară activitatea, de tradiție și experiența acumulată în decursul anilor, în cooperativele agricole de aici se manifestă tot mai evident tendința de specializare și concentrare a producției zootehnice. Creșterea și îngrășarea porcilor, de pildă, va fi concentrată într-un număr de 69 cooperative agricole, care vor asigura 92 la sută din totalul de 115 000 de porci grași contractați în acest an cu statul de unitățile cooperatiste din județ.

În urma unei analize temeinice efectuate de direcția agricolă și uniunea cooperativele agricole de producție cu sprijinul biroului județean de partid, s-a ajuns la concluzia că sistemul gospodăresc de creștere și îngrășare a porcilor, practicat în toate unitățile, lasă loc unor neajunsuri destul de costisitoare, atât pe linia folosirii eficiente a spațiilor de cazare și a consumului de furaje, cât și pe cea a realizării și sporirii permanente a efectivelor de animale planificate pentru turma de bază și pentru popularea îngrășătoriilor.

Pe baza unui studiu întreprins de un colectiv de specialiști și cadre de conducere de la direcția agricolă și uniunea cooperatistă județeană, la cooperativa agricolă Ion Roată a fost introdus în producție un nou flux tehnologic de creștere și îngrășare a porcilor. Deși într-un stadiu incipient de aplicare, noua metodă demonstrează cu elocvență că, utilizând aceleași spații, printr-o mai bună organizare a fluxului tehnologic, prin desfășurarea lui pe baze științifice, efectivele de animale rulate se pot dubla și chiar tripla. La cooperativa agricolă Ion Roată, care livrează anual circa 1 500 de porci grași, amenajările simple și necostisitoare efectuate în interiorul adăposturilor — conform noii tehnologii preconizate — a permis eșalonarea și delimitarea întregului proces de producție în fazele sale de bază: montă, gestație, fătare, creștere și îngrășare. Aceasta va permite unității ca, utilizând aceleași spații, așa cum am mai arătat, să-și dubleze numărul de animale, adică să livreze 3 000 de porci grași.

Pentru generalizarea noii tehnologii în toate unitățile specializate în creșterea și îngrășarea porcilor, în zilele de 16 și 17 mai a.c. direcția agricolă și uniunea județeană Ilfov a cooperativele agricole, au organizat la Ion Roată un interesant schimb de experiență, la care au fost mobilizați peste 300 de participanți — specialiști, președinți, brigadierii constructori — din toate cele 69 de cooperative crescătoare de porci. Unitatea a fost vizitată, de asemenea, de directorii adjuncți ai direcțiilor agricole și vicepreședinții uniunilor cooperatiste județene din alte 16 județe din zona sudică a țării, fapt care va contribui la extinderea noii metode într-un număr și mai mare de unități.

Așa cum a reieșit din referatul prezentat la acest schimb de experiență de

către ing. Ion Toma, directorul direcției agricole județene Ilfov, noua tehnologie se poate realiza pe trei căi: reamenajarea construcțiilor existente, adaptarea din mers a obiectivelor aflate în stadiu de construcție și, în sfârșit, prin realizarea de noi construcții în unitățile care și le-au prevăzut în plan. Încă din primele faze, aplicarea noii tehnologii permite dublarea numărului de fătări realizat pe o boxă, folosirea mai rațională a reproducătorilor, eliminarea operativă a scriafelor infecunde, gruparea decadală a montelor, fătărilor și a înțărărilor, deci ritmicitatea livrărilor, specializarea muncitorilor pe categorii de producție, ridicarea calificării lor și, ca urmare, creșterea retribuției medii anuale, creșterea productivității muncii, folosirea cu eficiență sporită a furajelor administrate, realizarea selecției masale, posibilitatea introducerii înșămînțărilor artificiale, executarea periodică și eficientă a tuturor acțiunilor sanitar-veterinare etc.

În al doilea referat prezentat cu ocazia schimbului de experiență, tovarășul Marin Argint, președintele uniunii județene Ilfov a cooperativele agricole de producție, a expus schema și modul de funcționare a complexului de preparare a furajelor, o formă organizatorică eficientă care, de asemenea, trebuie generalizată în toate unitățile. Așa cum arăta vorbitorul și de altfel cum s-a putut urmări practic la cooperativa Ion Roată, complexul de preparare a furajelor grosiere, fibroase și concentrate va determina o folosire mai rațională a tuturor categoriilor de

nutrețuri și închiderea porților risipei. În fiecare unitate, echipa de deservire a complexului va fi condusă de către un responsabil, retribuit ca și brigadierul zootehnic, de preferință un tehnician sau pregătire medie, ajutat de un mecanic electrician, care va răspunde de întreg utilajul de preparare. Se preconizează ca nici un furaj să nu ajungă în ieslea animalelor fără prepararea sau pregătirea prealabilă în cadrul complexului furajer.

Demonstrațiile practice și dezbaterile care au avut loc cu ocazia schimbului de experiență de la Ion Roată au pus în evidență, printre altele, interesul crescând manifestat pentru introducerea și generalizarea în producție a metodelor noi, moderne. S-a putut constata, de asemenea, și aceasta dorim să o evidențiem în mod deosebit, interesul și preocuparea consecventă manifestate de conducerea direcției și uniunii cooperatiste județene pentru dezvoltarea zootehniei, pentru creșterea continuă a ponderii acestei ramuri în ansamblul producției agricole.

La schimbul de experiență au luat parte tovarășii Vasile Vilcu, președintele Uniunii Naționale a Cooperativele Agricole de Producție și Gheorghe Necula, prim-secretar al Comitetului județean Ilfov al P.C.R., președintele Comitetului executiv al Consiliului popular județean, care, printre altele, au apreciat că noile tehnologii prezentate constituie un început bun în organizarea științifică a producției zootehnice din cooperativele agricole.

R. LUCIAN

Colțul apicultorului

FOLOSIREA DIN PLIN A CULESULUI PRINCIPAL

Grija cea mare a apicultorilor în perioada actuală o constituie pregătirea sistematică și științifică a familiei de albine, pentru a valorifica culesul principal în condiții corespunzătoare.

În cazul stupului orizontal, cu câteva zile înainte de începerea culesului, cuibul familiei trebuie organizat la capătul stupului dispărând urdinișul principal, rămânând un fagure cu provizii. Se așează apoi fagurii cu puieți, după care urmează fagurii cu păstură și 6-7 faguri albi pentru depozitarea nectarului.

Apicultorul trebuie să aibă grijă să nu deschidă cel de-al doilea urdiniș, deoarece matca va depune ouă și pe fagurii destinați pentru depozitarea nectarului. În primele zile ale culesului, albinele culegătoare vor depozita nectarul în celulele care se eliberează în cuib și, prin aceasta, vor limita, într-o oarecare măsură, ouatul mătci, producând în următoarele zile o micșorare a cantității de puieți și o mărire a numărului de albine lucrătoare. În funcție de puterea familiei și de înregistrările cîntarului de control, se vor adăuga faguri clădiți și artificiali între fagurii de puieți și cei plini cu nectar.

Intrucât culesul la salcîm are o foarte mare intensitate, este bine să dispunem de un stoc mai mare de faguri clădiți pentru fiecare familie (cel puțin 10-15 faguri, din care 5-7 pot fi clădiți).

Ca și la stupii orizontali, recolta de miere din stupii supraetajați depinde de felul cum au fost pregătite familiile de albine pentru culesul principal. În acest caz, pe fundul stupului se așează corpul în care se găsește cantitatea cea mai mare de puieți necăpăciți, deci acel corp în care matca a activat în ultimele 10-12 zile. Deasupra lui se așează corpul cu puieți căpăciți, în curs de eclozionare, iar în funcție de puterea familiei și de mersul culesului, se așează un al treilea corp deasupra. Organizând astfel corpul doi, în locul puiețului care eclozionează, albinele vor depozita nectarul, apoi se vor retrage în corpul de jos, în care nu au prea mult spațiu din cauza puiețului tinăr. După câteva zile, timp în care albinele au ocupat toate spațiile libere din corpurile doi și trei, acest corp se intercalează pentru a fi la îndemina albinelor culegătoare.

În această perioadă, matca de pe corpul de jos nu trebuie lăsată în corpul superior pentru a depune ouă.

Nicolae BOUARU
tehnician apicol

INOVAȚII

Un prototip de aparat pentru aerosoli și instalații

Un colectiv format din dr. Emil Silvas și dr. Ion Negră de la Stațiunea experimentală Tg. Mureș a conceput și realizat un aparat cu ajutorul căruia antibioticele sau medicamentele pot fi introduse în vaginul și uterul animalelor bolnave sub formă de aerosoli, instalații sau suspensii apoase.

Aparatul este format din sonde sau canule de administrat substanțe, lungi de 9 și respectiv 11,5 cm, ușor curbate la capăt, netede și bine rotunjite, cu un calibru de 0,5 cm și un lumen de 1 mm, care la extremitatea terminală se reduce sub 0,5 mm. La cealaltă extremitate, canula este prevăzută cu un filet, cu ajutorul căruia se cuplează ermetic cu tija aparatului. Tija propriuzisă, din crom-nichel inoxidabil, are o lungime de 54 cm și un diametru de 0,7 cm. Prin intermediul unei alte țevi metalice curbate tija este pusă în legătură, tot ermetică, cu port rezervorul

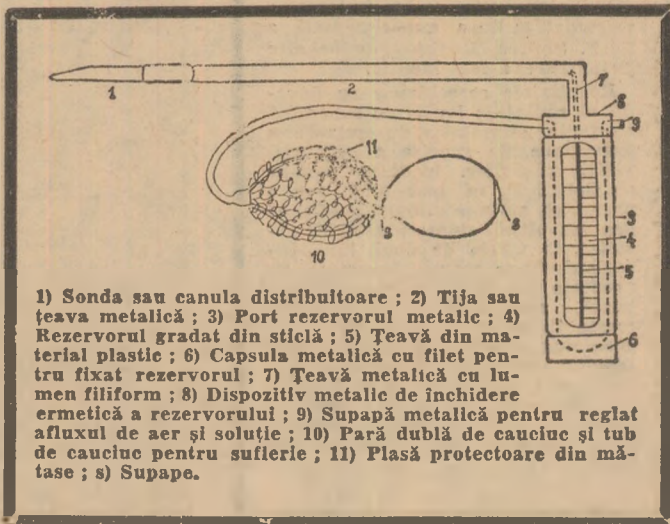
și rezervorul aparatului, în care se află soluția medicamentoasă. La intrarea în rezervor, o altă țevă subțire, care continuă tija, se prelungeste pînă la fundul ei. Rezervorul, constituit dintr-o eprubetă gradată de 25 cm, cu diametrul de 2 cm, poate înmagazina două doze de tratament. În funcție de necesități, volumul eprubetei poate fi și mai mare. Rezervorul este protejat la rîndul lui de un schelet metalic. Dispozitivul de închidere este traversat de o a doua țevă metalică, cu diametrul de 0,5 cm și lumenul de 15 mm, la care se atașează cele două pompe prin intermediul unui tub de cauciuc.

Înainte de tratament, soluția medicamentoasă se introduce în rezervor. În funcție de forma dorită de administrare, aerosoli sau instalație, la capătul țijeii metalice se montează canula cu lumenul mai mic sau cea cu lumenul mai mare. Canula este introdusă pe căile geni-

tale cu ajutorul speculumului sau prin metoda dirijării transrectale, în cazul tratamentelor uterine.

În urma experiențelor fă-

cute de autori rezultă că eficacitatea utilizării aparatului este apreciabilă și că tratamentul redă sănătatea animalelor bolnave.

DIALOG CERCETARE – PRODUCȚIE

CUCERIRILE GENETICII MODERNE ÎN SPRIJINUL PRODUCȚIEI ANIMALE

Prof. dr. doc.
AI. FURTUNESCU

de la Institutul Agronomic
„N. Bălcescu”-București

Avântul pe care l-a cunoscut dezvoltarea geneticii în ultimele două decenii, și mai ales aplicațiile sale practice, se datorează, în bună măsură, adâncirii cunoștințelor în sectoare care, la prima vedere, par destul de străine de biologie. Este vorba de fizică și matematică.

Revoluționată ea însăși de dezvoltarea explozivă a noilor cunoștințe despre structura atomului, fizica avea să dea un impuls spectaculos dezvoltării chimiei, obligată să-și reconsidere unele din conceptele considerate drept clasice. Printre altele, aceasta s-a soldat cu o cunoaștere mai adâncă a structurii moleculare a materiei vii.

Descoperirea structurii tridimensionale a macromoleculii protidice a constituit cheia dezvoltării secretului substratului material al eredității, prilejuind cunoașterea structurii lui moleculare și a modului în care exercită funcția „misterioasă” a determinismului genetic. Acum se știe că, particularitățile ereditare prezentate de indivizi în cadrul populațiilor și de celele în cadrul indivizilor sînt rezultatul unor sinteze de proteine structurale și de enzime specifice, sinteze controlate de macromoleculă de acizi dezoxiribonucleici cu structuri tridimensionale specifice care se transmit, prin intermediul celulelor sexuale, de la o generație la alta.

Lăsînd la o parte importanța covârșitoare pe care o au aceste descoperiri pentru om, prin drumul larg deschis spre rezolvarea flagelului pe care-l prezintă în prezent pentru omenire cancerul, ca și spre soluționarea numeroaselor boli ereditare, trebuie să constatăm că ele aduc un sprijin real și eficient în producția animală.

Poate este prematur — dar în nici un caz nelogic — să împărtășim optimismul acelor geneticiști, care prevăd caracterizarea reproducătorilor, într-un viitor nu prea îndepărtat, nu prin pedigree sau prin testări după descendență, ci printr-un „catalog” al echipamentului enzimatic specific, determinat genetic și legat de potențialul productiv. Este o realitate că sintezele de proteine și enzime specifice, determinate de un anumit fond genetic, pot fi surprinse prin mijloace de laborator relativ simple, sub forma așa numitelor sisteme biochimice determinate genetic și care prezintă o variabilitate discontinuă netă în cadrul grupelor de indivizi.

Dintre sistemele biochimice cu determinism genetic mai cunoscute la animalele domestice sînt, de exemplu, tipurile

de hemoglobină, la unele specii corelate cert cu capacitatea de fixare a oxigenului, deci de adaptare la regiuni înalte, sau tipurile de beta-globuline (transferrine), care la taurine au putut fi corelate cu capacitatea producției de lapte sau a procentului de grăsime, dar mai ales cu procentul de fecunditate diferit pe care-l dau cuplurile de diferite constituții genetice. Drumul cel mai fertil în această direcție pare a fi reprezentat de detectarea unor tipuri de enzime cu variabilitate genetică, unele din ele implicate în câteva din cele mai importante trepte ale metabolismului intermediar ca amilazele salivare, pancreatice și plasmati-

ambelor ramuri într-un sistem unitar, care constituie baza teoretică a ameliorării fondului genetic al raselor.

Ameliorarea raselor, realizată pe căi empirice de crescători și intuită numai în liniile ei cele mai generale din punct de vedere teoretic, pe principiile enunțate de Darwin cu un secol în urmă, era lipsită tocmai de elementele esențiale ale unei acțiuni conștiente și anume de existența unor parametri cerți, care să facă posibilă planificarea valorică a acțiunii și stabilirea, tot valorică, a mijloacelor de realizare. Dificultatea principală constă, în primul rînd, în faptul că însușirile de interes economic, aproape

- Catalogul echipamentului enzimatic
- Aportul matematicii și al calculului statistic
- „Markerii” genotipici

ce, esterazele, catalaza eritocitară, fosfatazele ș.a.

Aflate în prezent abia în faza de studiu, ele vor putea constitui, nu peste mult timp, criterii de selecționare foarte valoroase. Există de pe acum perspective promițătoare de a depista diferențe în capacitatea individuală de folosire a unor metaboliți esențiali, ca aminoacizi sau vitamine, diferențe care, determinate genetic, vor putea sprijini, pe de o parte, acțiunea de selecție și, pe de altă parte, stabilirea de rații adaptate specificului fiziologic al raselor, liniilor și familiilor.

Cunoașterea unora din sistemele biochimice determinate genetic își găsește însă o aplicare în urmărirea structurii genetice a populațiilor, reprezentînd adevărați „markeri” genotipici, care ne pot indica starea reală a omozigotiei sau heterozigotiei efectivelor, sau ne pot ajuta în urmărirea modificării structurii genetice a raselor în procesul de ameliorare.

Matematica a venit în sprijinul geneticii pe două căi. În primul rînd ea a sprijinit și sprijină chimia în stabilirea structurii macromoleculare despre care am amintit. Ajustorul cel mai prețios al matematicii este însă în domeniul geneticii cantitative și în genetica populațiilor sau, mai exact spus, în îmbinarea

în totalitate, sînt caractere cantitative; cu baza ereditară poligenă și influențate de mediu în expresia lor fenotipică, ele nu se încadrează în mecanismul relativ simplu de transmitere a caracterelor calitative. În al doilea rînd, ameliorarea nu se realizează pe indivizi izolați, ci pe grupe de indivizi și are în vedere succesiunea fondului ereditar — respectiv îmbogățirea lui — de-a lungul mai multor generații. Prin îmbinarea modelării matematice cu calculul statistic, aceste dificultăți au fost practic depășite.

În condiții corecte de creștere, în efective mari și relativ omogen constituite, avem dreptul, fundamentat pe logica matematică, să considerăm că valoarea medie fenotipică a caracterelor coincide cu valoarea medie genotipică, abaterile determinate de influențele mediului, în plus sau în minus, anulîndu-se reciproc, deoarece au un caracter întâmplător. Mai departe, pe baza cunoașterii legăturilor corelativă dintre genotip și fenotip, în asemenea efective putem aproxima valoarea genotipică a fiecărui individ sub forma abaterii de la media efectivului din care face parte. Aplicînd aceleași metodici indivizilor cu care obiectul aprecierii este înrudit și țînînd seama de corelația fenotipică și genotipică dintre rude, pe baza fondului genetic co-

mun pe care-l au, completăm aproximarea valorii genotipice a subiectului analizat pînă la nivelul determinării certe a acestei valori.

Dacă ne referim numai la o categorie de rude și anume la descendenții unui individ, putem realiza o aproximare mai valoroasă. Admițînd prin absurd că un mascul se împerechează cu un număr infinit de femele din populația din care face parte, trebuie să concludem că abaterile valorii medii a descendenților de la media populației se datorează exclusiv masculului (femelele reprezentînd însăși populația) și că deci valoarea lui genotipică este egală cu dublul abaterii, masculul contribuind numai la o jumătate din genotipul fiecărui descendent. Calculul statistic însă ne asigură că raționamentul dedus din considerarea unui număr infinit de descendenți este valabil chiar pentru un număr limitat, certitudinea aprecierii — care poate fi și ea estimată — variînd în funcție de acest număr.

Aprecierea corectă a valorii genetice a reproducătorilor, deci selecția corectă, care este cheia ameliorării și care a furnizat frecvente momente de scepticism pînă nu de mult, a devenit acum o problemă rezolvabilă, natural, cu condiția acționării corecte și atente, constituind o cucerire de a cărei valoare încă nu ne putem da seama. Tot cu ajutorul matematicii a devenit posibilă încadrarea acțiunii de ameliorare în ansamblu, în forme precise de planificare. Și în această privință dispunem fie de posibilitatea de a prognostica rezultatele ameliorării în timp, cînd acționăm cu anumite valori genotipice date, fie de a planifica un anumit rezultat, calculînd valorile genotipice cu care acționăm.

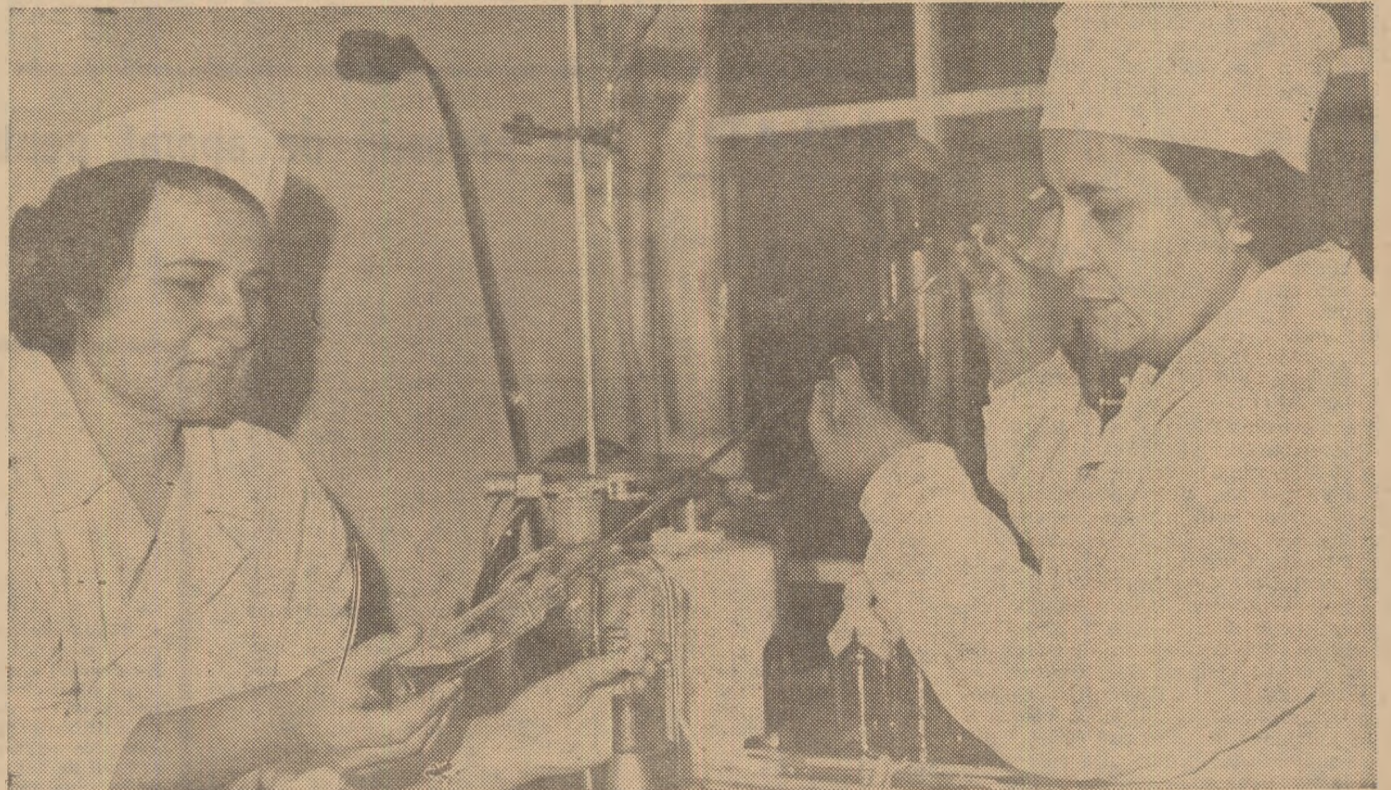
Nu putem încheia acest incomplet inventar al formelor aplicative pe care le-a cunoscut în ultimul timp genetica, fără a menționa și aportul adus la dezvoltarea ei de citologie. Sprijinită de microscopia electronică și de histochimie, iar mai recent de microradiografie, citologia a putut pătrunde din ce în ce mai adînc în taina infrastructurilor celulare, nu numai sub forma lor statică ci chiar în dinamismul lor, furnizînd un material informativ deosebit de valoros pentru cunoașterea fenomenelor ereditare.

Formele concrete de aplicare a noilor cuceriri ale geneticii în sporirea producției animale cer, în primul rînd, îmbinarea într-un tot unitar a cunoașterii oferite de genetica moleculară, de biochimia genetică, de embriologia și fiziologia genetică, pornind de la fenomenele ereditare de la nivel celular și încheind cu dirijarea fenomenelor ereditare la nivelul grupelor de indivizi constituite reproductiv. Implicarea matematicii în cunoașterea și dirijarea fenomenelor ereditare este o necesitate absolută de care specialistul nu se poate lipsi. Folosirea ei ca instrument de cunoaștere și dirijare în acest domeniu trebuie să se realizeze însă numai cu condiția luării în considerare a faptului că se acționează asupra materiei vii, care este deosebit de complexă și răspunde activ la orice intervenție din afară. În consecință neglijarea legilor care-i guvernează existența poate duce la cele mai neașteptate rezultate.

PUI DIN OUĂ IRADIATE CU COBALT — 60

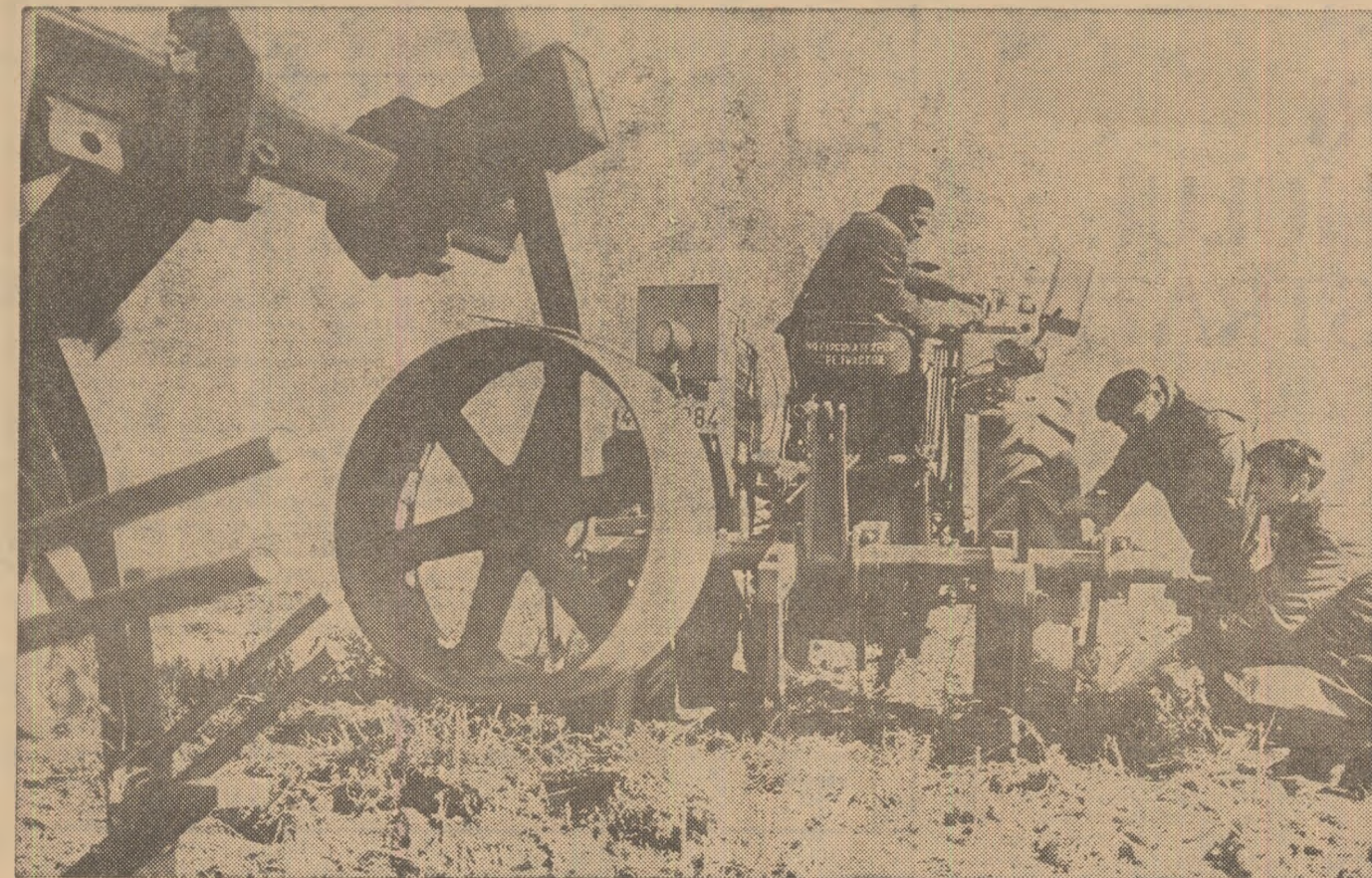
La I.C.Z. s-a studiat recent posibilitatea îmbunătățirii calității de incubație a ouălor, de ridicare a procentului de ecloziune și de creștere a productivității păsărilor prin iradierea cu doze mici de Cobalt-60. Cercetările s-au desfășurat pe șase loturi de pui obținuți din ouă iradiate, comparativ cu un lot martor neiradiat, la Baza experimentală a I.C.Z. Săftica. Regimul de hrănire și îngrijire a fost identic.

Rezultatele cercetărilor au dovedit că radiațiile ionizante constituie un factor stimulator de creștere și dezvoltare, de sporire a productivității păsărilor. Iradierea ouălor cu Cobalt-60, în doze mici, are o puternică acțiune stimulatorie asupra dezvoltării tineretului aviar rezultat, la vîrsta de două luni, înregistrîndu-se sporuri însemnate în greutate (100 la 234 de grame). Totodată, cantitatea de hemoglobină crește în măsură însemnată, iar greutatea specifică a singelui este sensibil superioară. Densitatea singelui este mai mare la puii obținuți din ouă iradiate. Iradierea se dovedește astfel o metodă eficientă și economică, fiind recomandată producției.

La I.C.V.B. „Pasteur” preocuparea pentru calitatea produselor biologice destinate apărării sănătății animalelor este prezenta în toate laboratoarele

Inginerul Marius Ionescu, șef de secție la I.C.M.A., autorul invenției : dispozitiv de dizlocat rădăcinoase, care realizează o economie de 23 zile-om pe ha — încercând utilajul respectiv

Foto : AGERPRES

Se impune îmbunătățirea organizării și subordonării activității de studii și proiectări agricole

Ultima verigă pe drumul critic al deciziei, care stabilește repartizarea forțelor de producție pe teritoriu, precum și raționala folosire a fondului funciar conform politicii economice a statului este proiectarea agricolă. Dezvoltată continuu, în urma creșterii permanente a volumului de investiții și a necesităților de folosire optimă a forței de muncă, proiectarea în domeniul agriculturii dispune acum de patru institute republicane de specialitate: Institutul de studii, cercetări și proiectări pentru construcții și pentru organizarea producției agricole (I.S.C.P.A.); Institutul de studii și prospecțiuni pentru îmbunătățiri funciare (I.S.P.I.F.); Institutul de proiectări pentru îmbunătățiri funciare (I.P.I.F.); Institutul de cercetări și proiectări pentru păstrarea legumelor și fructelor (I.C.P.L.F.) și 16 organizații (D.I.F.O.T.) interjudețene, la care se mai adaugă sectoarele de proiectare de la trusturile zonale ale I.A.S.

Toate aceste institute și organizații de proiectare și-au adus, fără îndoială o contribuție substanțială la amplasarea volumului mare de investiții din agricultură.

Cerințele etapei actuale de dezvoltare complexă și echilibrată a acestei importante ramuri a economiei naționale, în condițiile intensificării, specializării și concentrării producției agricole, au scos în evidență o serie de neajunsuri ale proiectării determinate de lipsa de coordonare a activității în acest domeniu. Iată câteva exemple care arată modul cum s-a „răzbunat” lipsa de coordonare a activității de proiectare și de amplasare a obiectivelor de investiții. Analiza a 362 de cooperative agricole situate în opt zone ale țării a arătat că din cele 1224 de centre de producție și puncte construite, numai 571 au condiții și posibilități de a fi menținute în perspectivă, restul de 653, în valoare de 124 milioane de lei, fiind propuse la dezafectare, în condițiile în care perspectiva dezvoltării acestor unități necesită construirea a 76 de noi puncte de producție. Asemănător se prezintă lucrurile și în întreprinderile agricole de stat unde, acum, există multe construcții abandonate, folosirea lor nefiind eficientă, centre de producție

„aruncate” în cele mai diverse și puțin indicate locuri, ca urmare a lipsei unor planuri constante de dezvoltare în perspectivă a unităților.

De asemenea, una dintre cele mai importante acțiuni cu largi implicații în creșterea producției și folosirea tot mai deplină a condițiilor pedo-climatice, profilarea agriculturii de stat, a fost făcută în sens invers decât mersul

PUNCTE DE VEDERE

firesc al lucrurilor și al documentelor de partid și de stat. Adică, acțiunea a început cu ferma, nu așa cum era normal — cu zona natural — economică. Rezultatul a fost că s-a pierdut timp, s-au consumat importante forțe de producție și implicit fonduri bănești, iar acțiunea a trebuit să fie reluată. Dar, de data aceasta la nivel de trusturi zonale. După părerea noastră nici această „ridicare de nivel” nu corespunde necesităților unei profilări științifice. Trusturile zonale au un rol incontestabil în conducerea și îndrumarea unităților agricole de producție, dar ele cuprind de obicei o mare diversitate de condiții natural-economice. O profilare pe baze strict științifice — și există condiții pentru aceasta — nu se poate face decât pornind de la zonele natural-economice, iar unitățile de producție și fermele trebuie încadrate organic în acestea conform sarcinilor planului de stat pentru perspectivă — sarcini ce se repartizează teritorial, constituind apoi baza amplasării investițiilor.

Cauza generatoare a unor asemenea efecte este modul de subordonare a diferitelor organisme de proiectare și felul în care se realizează corelarea muncii acestora. Fiecare institut de proiectări este subordonat altui departament din Consiliul Superior al Agriculturii fără a exista o coordonare a acestora. Un asemenea mod de subordonare a făcut ca fiecare din aceste organisme

de proiectare să abordeze problemele nu în funcție de interesele și specificul strict al resortului de care aparține.

Astăzi, când fondurile de investiții sînt în continuă creștere, se impune cu necesitate abordarea problemelor activității de proiectare nu în funcție de interesele înguste departamentale ci pornind de la interesele agriculturii și de la cerințele pe care economia națională le are față de această importantă ramură a producției materiale.

Pentru aceasta consider utilă rezolvarea unor probleme de strictă actualitate. O primă chestiune ce trebuie rezolvată este întocmirea unor studii pe mari ansambluri teritoriale, care să abordeze toate aspectele dezvoltării agriculturii în corelație cu celelalte ramuri ale economiei naționale existente sau cele ce vor fi create în perspectivă. Studii asemănătoare s-ar putea întocmi apoi pe județe, dînd astfel posibilitatea coordonării într-un tot unitar a muncii de dezvoltare complexă a acestor unități administrative. Toate aceste studii ar fi util să se desfășoare pe baza lucrărilor de zonare a producției agricole, ale căror prevederi trebuie reactualizate conform actualului nivel de cunoștințe științifice, precum și sarcinilor ce decurg din planul de dezvoltare în perspectivă a economiei naționale.

O altă problemă care se cere grabnic rezolvată este reorganizarea activității de proiectare, pornind de la necesitatea folosirii complete a resurselor și nu satisfacerea unor interese înguste departamentale. În acest scop, după părerea noastră se pot lua în discuție două variante. Una din ele ar fi reînființarea institutului de studii și proiectări pentru organizarea teritoriului, în atribuțiile căruia să intre organizarea și amenajarea întregului fond funciar (inclusiv cel silvic). Acest institut ar urma să ia ființă prin unirea sectoarelor de specialitate de la I.S.C.P.A. și I.S.P.F. (institutul de studii și proiectări forestiere).

O a doua soluție, pe care o propun spre discuție, este unificarea întregii activități de proiectare pentru agricultură, într-un organism unic de ramură, care să abordeze în mod complex problemele dezvoltării agriculturii pornind de la general la particular, de la zonă la unitate și fermă, respectiv cooperativă.

În ambele cazuri însă, se impune ca subordonarea proiectării să se facă direct președintelui Consiliului Superior al Agriculturii și nu diferitelor departamente.

Totodată, pentru rezolvarea multiplelor probleme pe care le ridică dezvoltarea agriculturii la nivelul județelor, se impune crearea unor oficii de proiectare, care să abordeze aceste aspecte într-o triplă și indivizibilă relație: organizarea teritoriului, îmbunătățiri funciare și construcții agricole.

Organizată și subordonată în acest mod, proiectarea agricolă își va putea mări considerabil aportul la folosirea completă a resurselor materiale și condițiilor naturale.

Ing. I. BOLD

RECENZIE

O ÎNSEMNATĂ CONTRIBUȚIE LA ÎMBOGĂȚIREA LITERATURII DE SPECIALITATE *)

Elaborat de prof. dr. doc. Irimie Staicu, membru corespondent al Academiei Republicii Socialiste România, directorul Institutului central de cercetări agricole, tratatul de agrotehnică apărut de curind în librării constituie o însemnată contribuție la îmbogățirea literaturii de specialitate. Această lucrare, dedicată memoriei academicianului profesor Gheorghe Ionescu-Sișești, completează golul creat în literatura agricolă prin epuizarea tratatului de agrotehnică apărut în anul 1958.

Prin modul de prezentare, lucrarea reprezintă o pretioasă călăuză științifică nu numai pentru specialiști, ci și pentru totii cei ce doresc să cunoască principalele aspecte privind dezvoltarea agriculturii noastre.

În „Agrotehnica”, autorul, pe lângă studiile personale, prezintă rezultatele a numeroase cercetări din țara noastră și din străinătate. Bibliografia română și străină numără 763 de titluri, cuprinzînd cele mai noi lucrări apărute în acest domeniu.

Cele trei părți ale lucrării, divizate la rîndul lor în 18 capitole, sînt însoțite de numeroase tabele,

grafice și fotografii, care întregesc și înlesnesc înțelegerea textului. Materialul înfățișat cuprinde, de asemenea, exemple desprinse din cercetările recente efectuate atît în țară cît și în străinătate.

În partea I sînt prezentate factorii de vegetație — în relațiile lor cu solul și plantele cultivate. S-a acordat atenție atît solului — ca organism complex care asigură plantelor un mediu prielnic de viață — cît și biologiei solului.

În partea a II-a a tratatului, care cuprinde aspecte cu caracter mai pronunțat aplicativ, sînt prezentate, în patru capitole, aspectele, aplicarea îngrășămintelor, lucrările solului, buruienile și combaterea lor.

Partea a III-a începe cu agrotehnica diferențiată, specifică diferitelor zone pedoclimatice din țara noastră. Este tratată, de asemenea, agrotehnica caracteristică unor zone agricole mai restrinse, dar importante pentru economia națională.

Printre alte probleme, un loc important îl ocupă cele din capitolul: „Agrotehnica culturilor irigate”, punîndu-se accentul pe măsurile necesare obținerii an de an a unor producții mari și sigure. Cititorii găsesc, de asemenea, indicații privind agrotehnica pe nisipuri, soluri erodate, sărături și pe suprafețele îndiguite și desecate.

Ing. N. CIMPONERU
Centrul experimental
Aradul Nou

*) „AGROTEHNICA”, de Irimie Staicu — Editura Agrosilvică, București 1969.

L. A. I. A. S. D. E. J.

PREOCUPĂRI ALE CONSILIULUI DE ADMINISTRAȚIE

Pentru realizarea unei conduceri unitare a activității întreprinderilor agricole de stat, unități a căror producție globală este de zeci de milioane de lei, au fost înființate consiliile de administrație, ca organe colective de lucru și îndrumare. În marea majoritate a întreprinderilor, aceste organe de conducere colectivă și-au adus o contribuție hotărâtoare la desfășurarea activității conform principiului rentabilității.

Asemănător s-au desfășurat lucrurile și la I.A.S. Dej, unitate care a depășit, anul trecut, planul la producția globală cu peste 4,5 milioane lei, iar la marfă cu peste 5,4 milioane lei. Pentru a ne forma o imagine mai completă asupra activității I.A.S. Dej vom mai arăta că aici 1 000 de lei venituri s-au realizat cu cheltuielile de numai 732 de lei, în loc de 924 cât se planficase. Urmarea acestor indici favorabili față de plan a fost obținerea unui beneficiu de 5 160 000 lei, față de numai 716 000 lei cât se planficase la începutul anului.

Fără îndoială că profilul — pomicol — și dotarea întreprinderii cu mijloace de producție au avut un rol determinant în aceste realizări. Dar, un rol cel puțin la fel de mare l-a avut și munca susținută a lucrătorilor unității pentru folosirea cu maximum de eficiență a acestor factori favorabili.

„Lucrătorii noștri, ca de altfel toți cei din I.A.S., știu foarte bine că rezultate favorabile se pot obține numai prin realizarea unor producții mari, cu cheltuieli mici — spune inginerul Constantin GIUREA, directorul unității și, în același timp, președintele al consiliului de administrație. Aproape jumătate din timpul consiliului de administrație s-a folosit în anul trecut pentru găsirea soluțiilor de raționalizare a tuturor consumurilor. Ca urmare, am reușit să reducem prețul de cost la aproape toate produsele, beneficiul suplimentar înregistrat pe această cale depășind 2,8 milioane de lei. Reducerea cheltuielilor s-a făcut, în urma analizelor efectuate de consiliul de administrație, pe cele mai diverse căi și anume începând cu reducerea personalului tehnico-administrativ din ferme (cazul de la ferma Beclean) și încheind cu eliminarea cheltuielilor inutile pentru rechizite de birou, telefon etc.”

O preocupare majoră a consiliului de administrație a fost valorificarea superioară a producției. Un exemplu ni se pare edificator în acest sens: planul de livrare la fructe a fost depășit cu 623 de tone, din care la export 320 de tone, ceea ce a însemnat un beneficiu

suplimentar de aproape 3,5 milioane de lei.

Activitatea consiliului de administrație în timpul scurs de la înființare și până acum s-a concretizat, de asemenea, în întărirea disciplinei la locul de muncă, și în special în atelierul mecanic; de asemenea, datorită grijii deosebite acordate protecției muncii, în anul 1968 s-a reușit să se elimine total accidentele de acest fel.

Din discuțiile purtate cu câțiva membri ai consiliului de administrație de la I.A.S. Dej a rezultat că în stilul de muncă al acestuia mai există încă unele neajunsuri. „Mă refer în special la modul de împărțire a responsabilităților — ne spunea Iuliu BUDUȘAN, economistul șef al unității și secretar al consiliului de administrație. Mai precis, un șef de fermă răspunde, din partea consiliului, de subunitatea pe care o conduce. Dar el este salarizat pentru aceasta. De aceea, când am programat analiza unei ferme, noi am delegat pe un alt șef de fermă, cu specific asemănător, să meargă timp de o zi sau două la respectiva subunitate pentru a constata la fața locului cauzele anumitor neajunsuri. Lucrul, deși este bun, prezintă cel puțin două inconveniente. Primul: în vremea cât șeful de fermă este plecat, în ferma lui rămâne un gol greu de acoperit. Secundul: timpul este mult prea scurt pentru formarea unei imagini complete asupra activității fermei analizate. De aceea, va trebui ca încă în cursul acestui an să găsim un remediu pentru aceste neajunsuri”.

„O soluție ar fi repartizarea membrilor consiliului de administrație pe probleme și nu pe sectoare de activitate și subunități — opinează Mihai CUPRIAN, șeful sectorului A.D.T. Noi avem în acest sens experiența muncii pentru livrarea fructelor la export. S-a făcut o asemenea fixare a responsabilităților încât treburile au mers ceas. Adică: tehnologul șef răspunde de recoltare, directorul de sortare, eu de ambalaje și ghiată iar economistul șef de asigurarea cu vagoane frigorifice. Acest mod de organizare, împreună cu realizarea unei producții foarte bune a făcut ca rezultatele să fie cele menționate”.

Deși tânăr, consiliul de administrație al I.A.S. Dej a înregistrat rezultate mulțumitoare. Există încă unele greutăți în desfășurarea activității dar oamenii le cunosc și, lucru foarte important, au găsit și unele modalități de înălțurare a lor.

S. CERCELARU

CURIER ECONOMIC

Prețurile interne de decontare ale I.A.S. pentru anul 1969

Pentru decontarea produselor livrate și a serviciilor prestate între fermele și sectoarele de deservire din cadrul aceleiași întreprinderi agricole de stat, ca și pentru înregistrarea producției și evaluarea rezervelor de producție la sfârșitul anului, potrivit unui ordin al primvicepreședintelui Consiliului Superior al Agriculturii, în anul 1969 se vor folosi prețuri interne de decontare, prețuri ce sînt consemnate în anexe la ordinul amintit.

În cazul cînd, în cadrul întreprinderilor agricole de stat, se obțin și se livrează între ferme și alte produse sau se prestează servicii ce nu sînt cuprinse în anexele respective, tehnologul șef poate întocmi o tehnologie a operației efectuate; în continuare, pe baza antecalculațiilor întocmite la tehnologie, sectorul economic al întreprinderii face propuneri de prețuri de decontare la nivelul cheltuielilor de producție. Propunerile sînt apoi analizate în consiliul de administrație, singurul în măsură să stabilească prețurile de decontare pe întreprindere. Prețurile trebuie să se încadreze în condițiile de calitate prevăzute de standarde sau de normele interne și să fie, totodată, unice pentru toate fermele și sectoarele de deservire.

În general, condițiile de livrare sînt franco ferma agricolă de producție.

Excepție de la această regulă fac furajele, la care prețurile interne de decontare se aplică la nutrețurile aduse la locul de depozitare pentru consum al fermei beneficiare, unde, de altfel, are loc și recepția cantitativă și calitativă a producției.

Pregătirile pentru campania de recoltare a păioaselor la I.M.A. Crînguri, județul Argeș, se apropie de sfîrșit

Foto: D. CONSTANTINESCU

ECONOMIE AGRARĂ FĂRĂ ECONOMIȘTI?

De la o vreme se fac tot mai dese referiri în presă la rolul economiștilor în fundamentarea și soluționarea științifică a multilelor probleme cerute de dezvoltarea și modernizarea economiei naționale. Lectura articolelor publicate m-a înclinat să studiez cum se prezintă lucrurile cu economistul agrar. Am ajuns la concluzia că în țara noastră sînt foarte puțini economiști agrari, iar dintre aceștia doar o mică parte lucrează direct în unitățile agricole. Potrivit datelor statistice, la începutul anului 1968 lucrau în întreprinderile agricole de stat 228 de cadre cu studii economice superioare, iar în cooperativelor agricole circa 73.

Situație complet nesatisfăcătoare, la care au condus mai multe cauze. Se numără, între acestea, concepția greșită că inginerul agronom poate îndeplini și funcția de economist, concepție care a circulat o anumită perioadă determinînd, în consecință, o dezvoltare lentă a învățămîntului economic superior cu profil agrar. Neexistînd economiști, numeroase unități și organe agricole de stat și cooperatiste au angajat în locul lor ingineri și, foarte adesea, tehnicieni.

La nivel de unitate agricolă sînt multiple probleme de natură economică care cer imperios prezența economistului: elaborarea planurilor anuale și de perspectivă, urmărirea îndeplinirii lor, dirijarea evoluției consumurilor de muncă trecută și de muncă vie, fundamentarea oportunității economice a fiecărei investiții

OPINII

sub raportul valorii, capacității de producție și rentabilității, analiza multilaterală a utilizării forței de muncă și a fondurilor de producție în scopul îmbunătățirii substanțiale și continue a activității, analiza realizării planului de valorificare a produselor agricole, a îndeplinirii obligațiilor contractuale, a planului de venituri și cheltuieli etc. Rezolvarea acestor probleme și a multora altele se obține numai pe baza conlucrării active a specialistului tehnic cu cel economic.

Se înțelege că, la nivel superior unităților, încă mai numeroase și mai dificile sînt problemele care solicită aportul economistului. Iată cîteva: modelarea și optimizarea producției agricole, repartizarea producției agricole, amplasarea culturilor și zonarea creșterii animalelor. Sînt necesare apoi studii previzionale și prognoze privind dezvoltarea tuturor ramurilor producției vegetale și animale, evoluția în perspectivă a cererii și ofertei diferitelor produse agricole pe plan național și mondial. Organizarea științifică a producției și muncii, perfecționarea formelor de cointerensare materială a lucrătorilor agricoli și cercetarea cu caracter sociologic sînt domenii care nu se pot lipsi de munca economistului.

Consider că în soluționarea acestui complex de probleme, contribuția principală o poate aduce Institutul de cercetări pentru economie agrară. Aceasta, numai în măsura în care va ști să colaboreze strîns cu specialiștii care lucrează în unități și în organele agricole de stat și cooperatiste, în celelalte institute de cercetare. Totodată, se impune accelerarea ritmu-

lui de pregătire a economiștilor agronomi. Ținînd seama de „uzura morală” deosebit de rapidă a cunoștințelor, inclusiv a celor economice, este necesar, în același timp, să fie luate măsuri de perfecționare a calificării profesionale a economiștilor agrari. Măsura este de stringentă actualitate, îndeosebi pentru economiștii care au terminat studiile cu 10—15 ani în urmă. Imbrăcînd forma unor cursuri postuniversitare, perfecționarea ar trebui, după părerea mea, să urmărească realizarea a două obiective principale: împrăspătarea cunoștințelor economice, pe de-o parte, și înarmarea cursanților cu cunoștințe privind folosirea metodelor matematice în agricultură, cu programarea liniară a producției, pe de altă parte.

Deoarece problema organizării științifice a producției și a muncii se pune deopotrivă, pentru toate ramurile economiei naționale, inclusiv pentru agricultură, așa cum au subliniat documentele Conferinței Naționale a P.C.R., socotesc că trimiterea unui număr mai mare de ingineri și economiști din unitățile și organele agricole la cursurile Centrului de perfecționare a cadrelor de conducere din întreprinderi de la Otopeni, ar avea efecte economice deosebit de pozitive.

Gheorghe ANGHEL
economist

OBIECTIV MAJOR ÎN MUNCA NOASTRĂ

Desfășurând cu intensitate sporită înțelegerea socialistă pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan și a angajamentelor luate în muncă, mecanizatorii întreprinderii noastre au reușit să încheie la timp și în bune condiții campania agricolă de primăvară. Faptul nu este întâmplător. Alături de măsurile tehnico-organizatorice luate de comitetul de direcție, o contribuție importantă și-a adus-o comitetul sindicatului, care s-a preocupat continuu de mobilizarea mecanizatorilor la efectuarea lucrărilor agricole prevăzute.

Cum era și firesc, în primul rând comitetul sindicatului a acordat o mare atenție cunoașterii de către fiecare mecanizator a sarcinilor concrete ce le revin în efectuarea la timp și în cele mai bune condiții a lucrărilor agricole. În acest scop, înainte de începerea campaniei de primăvară, comitetul sindicatului a organizat, în colaborare cu comitetul de direcție, ample dezbateri în grupele sindicale pe marginea sarcinilor planificate pe perioada respectivă. Astfel, s-a creat un bun prilej tuturor mecanizatorilor de a reflecta asupra posibilităților de care dispun, mobilizându-se cu toată răspunderea în înțelegerea socialistă pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor de plan. Așa se face că ei și-au revizuit angajamentele luate în înțelegerea socialistă, în funcție de solicitările sporite ale cerințelor impuse de declanșarea cu înțelegere a campaniei agricole de primăvară, cauzată de condițiile climatice nefavorabile.

Dezbaterile din grupele sindicale au fost urmate de alte acțiuni menite să popularizeze pe larg sarcinile de plan și angajamentele luate în înțelegerea socialistă. Am în vedere îndeosebi intervențiile eficiente în acest scop ale comitetului sindicatului, prin agitația vizuală, stația de radioamplificare, gazeta de perete și foaia volantă. Prin puterea lor de pătrundere și cuprindere a masei de mecanizatori, aceste mijloace de propagandă au cultivat și dezvoltat în rîndurile colectivului nostru adevărată emulație în muncă, descătușând energii creatoare de nebanuit. De altfel, prin aceleași mijloace și în

același scop, comitetul sindicatului s-a preocupat în continuare de popularizarea operativă a rezultatelor obținute în muncă de cele zece secții ale întreprinderii noastre, ca și de fiecare mecanizator în parte. În acest sens, la sediul întreprinderii a fost expus un grafic, care reliefează, la sfârșit de lună, rezultatele obținute de fiecare secție. Astfel de grafice sînt expuse și în cadrul secțiilor, avînd menirea să popularizeze decadal rezultatele pe care le obține în muncă fiecare dintre mecanizatori. Comentarea cifrelor și a procentelor consemnate în grafice, ca și informarea mecanizatorilor asupra stadiului de realizare a sarcinilor de plan și a angajamentelor luate în înțelegerea socialistă a revenit foii volante, care a făcut față cu cinste acestei sarcini deosebit de importante.

În prezent, colectivul nostru de muncă desfășoară din plin acțiunea de pregătire a utilajelor necesare campaniei agricole de vară. Acțiunea aceasta

și altor solicitări ale campaniei agricole de vară. Esențial mi se pare îndeosebi faptul că reparațiile se execută, de astă-dată, după un sistem mixt, care constă din efectuarea acestor lucrări în cadrul secțiilor și pe posturi specializate, pe ansamble și subansamble de utilaje asigurîndu-se astfel o verificare și o pregătire minuțioasă a mașinilor și agregatelor agricole.

Concomitent cu pregătirea utilajelor pentru campania agricolă de vară, mecanizatorii sînt angrenați însă și în efectuarea lucrărilor de întreținere a culturilor pe ogoarele cooperativelor agricole de producție din comunele Ciorogîrla, Sintești și Jilava. Mai mult decît atât. Se prevede ca suprafața de 4521 ha să fie prășită de cel puțin trei ori. Acest lucru presupune din partea comitetului sindicatului nostru sporirea sferei de cuprindere și de influență în rîndurile mecanizatorilor, mobilitate și mai multă receptivitate în satisfacerea cerințelor pe care le solicită îndeplinirea sarcinilor de plan de la o zi la alta. De aceea, ne-am propus ca foaia volantă să-și facă apariția decadal în rîndurile mecanizatorilor, pentru a-i informa cu mai multă operativitate asupra stadiului de realizare a sarcinilor de plan din această perioadă. De asemenea, cele mai semnificative rezultate obținute de mecanizatori vor fi popularizate în mod deosebit prin panouri și lozinci expuse la locurile de muncă. Ne gîndim chiar ca în clipele de răgaz să organizăm scurte manifestări de sărbătorire a acestor mecanizatori care se evidențiază prin rezultate remarcabile în muncă. Astfel de manifestări, la care vor participa directorul întreprinderii și președintele comitetului sindicatului, pot constitui adevărate momente politice, menite să dezvolte emulația în muncă în rîndurile mecanizatorilor, spiritul de autodepășire.

DIN ACTIVITATEA COMITETULUI SINDICATULUI DE LA I.M.A. CIOROGÎRLA, JUDEȚUL ILFOV

nu este deloc ușoară. Se cer revizuite și reparate 101 combine pentru recoltarea păioaselor, 30 combine C.S.U. pentru recoltarea furajelor verzi, 37 prese de balotat, 26 de cositori mecanice etc. Este adevărat, presele de balotat sînt reparate într-o proporție de 70 la sută. Dar la celelalte utilaje abia s-au înregistrat cîteva procente. Tocmai de aceea, activitatea mecanizatorilor se desfășoară, în acest scop, pe baza unei planificări riguroase, stabilită de comitetul de direcție. Cu alte cuvinte, este vorba de un plan de reparații eșalonat astfel încît să putem face față cu succes sarcinilor prevăzute

Constantin TĂNASE
secretarul
comitetului sindicatului
de la I.M.A. Ciorogîrla
judetul Ilfov

ITINERAR DE PRIMĂVARĂ

Pe traseul unor angajamente

Deși cu oarecare întârziere față de restul țării, florar și-a revărsat totuși în treaga-i bogăție cromatică și asupra meleagurilor Moldovei de sus. Străbătorii împreună cu Octavian Crăsan, tehnologul șef al I.A.S. Suceava, înținsul cîmpurilor, vizitînd cele șase ferme ale întreprinderii, depărtate la zeci de kilometri una de alta. Constatăm peste tot aceeași atmosferă de muncă avîntată, aceleași eforturi intense consacrate realizării sarcinilor de plan și angajamentelor pe care colectivul întreprinderii și le-a luat în înțelegerea socialistă. Prilej cît se poate de nimerit să urmărim, pe viu, stadiul și posibilitățile de îndeplinire a acestor angajamente. Să derulăm, așadar, filmul vizitei și să zăbovim puțin asupra cîtorva din obiectivele propuse.

I. MĂRIREA PRODUCȚIEI LA CULTURA CARTOFULUI, PESTE PREVEDERILE PLANULUI, CU 1.000 DE KILOGrame LA HECTAR.

Va fi îndeplinit acest obiectiv? Conducerea întreprinderii ne asigură că da. Și situația existentă pe teren confirmă lucrul acesta. Iacă din toamnă au fost

luate măsuri de fertilizare cu îngrășăminte naturale și chimice a suprafeței destinate culturii cartofului. De asemenea, sămînța a fost sortată și tratată, căuțindu-se să fie oprite în cultură și extinse soiurile cele mai productive și rezistente la boli.

II. SE VOR DA 5.000 KG DE RĂDĂCINOASE (SFECLĂ, GULII, MORCOVI) LA HECTAR PESTE PLAN.

Și aici, bazele îndeplinirii angajamentului au fost puse temeinic. Culturile amintite au fost amplasate pe terenuri foarte bune, fertilizate cu o cantitate de 40 de tone de gunoi de grajd la hectar. Sămînța, de bună calitate, a fost pusă în pămînt în condiții dintre cele mai corespunzătoare.

III. ÎN SECTORUL ZOO-TEHNIC SE VA DEPASI PRODUCȚIA DE LAPTE CU 650 DE HECTOLITRI.

— Există temeuriile realizării unui asemenea plus de producție?

— De bună seamă, ne încredințăm tehnologul șef. În acest scop, am organizat procesul de producție la vaci încît să obținem, în primul rînd, o natalitate de 85 la sută. Am luat măsuri

de îmbunătățire a bazei furajere, prin cultivarea a peste 60 la sută din suprafața afectată sectorului zootehnic cu plante leguminoase perene. S-au întocmit rații echilibrate și cantitativ suficiente. Astfel, pe primul trimestru al anului am obținut aproape 400 de hectolitri de lapte-marfă peste plan.

— Deci, pînă la sfârșitul anului mai sînt de realizat încă 250 de hectolitri. Nu credeți că angajamentul este prea mic față de posibilități?

— Da și nu. Să nu uităm că prevederea este mama înțelepciunii. Mai bine să realizezi mai mult decît ți-ai propus, decît să-ți propui mult și să înfrunți pușin.

Raționamentul, sincer și fîm, ni se pare interesant și încercăm să-l confruntăm, în continuare, cu faptele.

Ne oprim, deci, asupra obiectivului numărul...

IV. SE VA DA LA FINELE ANULUI 1.200.000 LEI BENEFICII PESTE PLAN.

Cifra firește, demnă de luat în seamă. Aceasta înseamnă, la scara întregii întreprinderi, o creștere a eficienței economice cu 35 de lei pentru fiecare mie cheltuită.

— Care e bilanțul celor patru luni?

După ezitări, răspunsul sosește totuși:

— Pe primul trimestru nu am îndeplinit planul de venituri cu circa un milion trei sute de mii de lei.

Aflăm că o bună parte din nerealizare — un milion o sută de mii — provine de la atelierul de preparate din carne (se pare că trustul zonal I.A.S. Bacău a dat un plan mult prea mare față de capacitatea de producție a atelierului) iar restul de

la livrarea tăurașilor de prăsilă (direcțiile agricole județene Suceava și Hunedoara sînt așteptate de la 1 ianuarie să ridice animalele respective, pentru a căror furajare și întreținere întreprinderea cheltuiește, zilnic, de fiecare tăuraș, 15 lei).

— Totuși, pînă la sfârșitul anului mai sînt trei trimestre. Se vor recupera nerealizările?

— Sperăm că da. Am început deja să mărim capacitatea de producție a atelierului, prin noi amenajări, și avem în vedere și alte măsuri.

Dar obiectivul amintit nu este singurul a cărui îndeplinire stă sub semnul întrebării. Într-o situație similară se află și o altă prevedere a angajamentului, referitoare la mărirea suprafeței agricole a întreprinderii cu 30 de hectare, prin lucrări de defrișare. Cu toate că este trecut și în planul de investiții, lucrarea n-a fost nici măcar începută.

...Ne-am oprit, sumar, la cîteva din obiectivele cuprinse în angajamentul luat de colectivul de muncă al I.A.S. Suceava, în înțelegerea socialistă desfășurată în cinstea celei de a XXV-a aniversări a eliberării patriei. Faptele constatate sînt suficiente pentru a trage o concluzie. Și anume aceea că, în activitatea conducerii I.A.S. Suceava, a comitetului sindicatului, pe lângă rezultatele pozitive se manifestă și deficiențe, care contribuie la nerealizarea ritmică nu numai a propriilor angajamente, ci și a sarcinilor de plan. Deficiențe ce se cer a fi grabnic lichidate.

M. NOVAC

Breviar juridic

ALOCAȚIA DE STAT PENTRU COPII

Alocația de stat pentru copii este încă unul din mijloacele prin care statul vine în ajutorul familiilor de salariați. Deoarece, în ultima vreme, la redacție au sosit mai multe scrisori în care ni se cer lămuriri cu privire la cuantumul alocației de stat pentru copii, facem cîteva precizări.

Dispozițiile legale (Decretul nr. 285/1960, precum și instrucțiunile nr. 1515 din 7 martie 1966 pentru aplicarea acestui decret) prevăd că, cuantumul alocației de stat pentru copii se stabilește în raport de domiciliu, și anume 100 de lei de fiecare copil pentru salariații cu domiciliul statornic în mediul urban și 50 de lei pentru cei care locuiesc la sate. Ceea ce se cuvine să precizăm este faptul că prin „domiciliu statornic” al beneficiarului de alocație se înțelege locuința sa principală, înscrisă în buletinul de identitate; vizele de flotant într-o altă localitate nu se iau în considerare la determinarea cuantumulului alocației.

Prin excepție de la criteriul amintit, acela al domiciliului statornic, beneficiază de alocația de stat de 100 lei de copil, indiferent de mediul în care se află situat domiciliul lor, angajații dintr-o seamă de organizații socialiste de stat prevăzute în anexa 1 la decretul mai sus menționat. Dintre aceștia fac parte angajații cu contracte de muncă pe durată nedeterminată din întreprinderile agricole de stat (I.A.S.), ferme de elită, întreprinderi pentru mecanizarea agriculturii (I.M.A.), uzine de reparații și întreprinderi pentru creșterea și îngrijirea animalelor, precum și unitățile anexe ale acestora. De asemenea, de același drept se bucură și angajații cu contracte de muncă pe durată nedeterminată din stațiunile experimentale ale Institutului central de cercetări agricole, centrele experimentale de încercarea soiurilor, de la Stațiunea de încercarea și omologarea mașinilor agricole și de la crescătoriile de animale de experiență ale Academiei Republicii Socialiste România din comunele Cernica, Tunari și orașul București. Acești salariați, chiar dacă își au domiciliul statornic în mediul rural, primesc alocația de stat pentru copii ca și cei care locuiesc la orașe.

Considerăm necesar să relevăm că, potrivit unei hotărîri a Comitetului Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, cu începerea de la 1 martie 1969 s-a majorat alocația de stat pentru copii cu 30 de lei lunar, pentru acei beneficiari ale căror salarii tarifare sau venituri nu depășesc 1.300 de lei pe lună. Deci, salariații din categoria respectivă vor beneficia de o alocație de stat de 80 de lei dacă au domiciliul stabil în mediul rural și de 130 de lei lunar de fiecare copil dacă locuiesc la orașe sau locurile lor de muncă sînt prevăzute în anexa amintită.

Vasile BRĂILOIU
consilier juridic șef

„INDISCREȚII” DIN PRACTICA ELEVILOR

Cerințele tot mai mari în ce privește mecanizarea lucrărilor agricole pretind o grijă sporită față de pregătirea, atât numerică cât și calitativă, a tractoriștilor. În acest scop, în întreaga țară funcționează în prezent, numai pentru nevoile de noi cadre ale I.M.A. — 82 de școli profesionale de mecanici agricoli.

Experiența ultimilor ani a demonstrat că, paralel cu pregătirea teoretică, este necesar să se acorde o atenție tot mai accentuată practicii elevilor în producție. Pe scurt, vom reaminti că elevii anului al doilea al școlilor profesionale de mecanici agricoli sînt repartizați la practică în I.M.A. la începutul trimestrului al doilea al anului școlar (mai bine de două luni), în vederea cunoașterii lucrărilor de reparații, iar cei din anul al treilea, în campania de toamnă (peste două luni) și primăvară, începînd de la 6 aprilie, cînd participă alături de tractoriștii de bază la toate lucrările agricole contractate.

Cum se desfășoară, în aceste zile, practica elevilor respectivi ?
La sediul I.M.A. Crînguri, județul Dimbovița, pe unii i-am găsit participînd la remedierea cîtorva defecțiuni la tractoarele sosite din cîmp, chiar în interiorul atelierului mecanic, iar pe alții — afară, sub soarele darnic de mai, la repararea combinelor.

Stînd de vorbă cu mai mulți elevi — Ion Mihalcea, Florea Bucur, Ion Pavel — am notat că aici, la sediul I.M.A., ei se bucură de condiții de învățură și de trai bune. Conducerea întreprinderii îi repartizează cu o zi înainte la noua serie de lucrări ce trebuie executate, mecanicii de atelier — Stan Butoianu, Cornel Tănăsescu, Gheorghe Flautaru, Gheorghe Rusnescu și alții — îi îndrumă la fiecare

pas, inginerul șef le controlează cu regularitate caietele de practică. După orele de lucru, li se înlesnește vizionarea unor filme în comună, au la dispoziție un club bine amenajat, teren de volei etc. Dormitorul — așa cum ne-am convins — este spațios și curat, alături funcționează o baie cu dușuri, mîncarea este cit se poate de consistentă.

— Atunci, se poate acorda „nota zece” la practică...

Dar șeful atelierului mecanic, Gheorghe Stătescu, cu care stăm de vorbă nu-i deloc de acord cu aprecierea noastră.

— Nicidcum, ne spune el. Și să vedeți de ce...

Ni se relatează, între altele, în primul rînd, că delegații școlilor profesionale, care au trimis în această unitate elevi, exercită un control cu totul superficial în ce privește activitatea celor repartizați la practică. Un singur exemplu dintre multe altele: maestrul Dinu Marinescu, de la școala din Găești, a venit la I.M.A. Crînguri pentru... cîteva ore și dus a fost. E lesne de înțeles că, într-un timp atât de scurt, nu numai că nu s-a putut informa temeinic cu privire la activitatea elevilor săi, dar nici nu s-a putut deplasa la secții, spre a-i vedea la lucru. Nu e de mirare că unii elevi de la școala din Găești dau dovadă de o flagrantă lipsă de disciplină, nefolosind așa cum se cuvine timpul afectat practicii. Elevul Emil Tîrlescu de la această școală, de exemplu, a absentat nemiștit în zilele de 23, 25 și 29 aprilie, a plecat din nou acasă în seara zilei de 30 aprilie și n-a mai revenit la întreprindere pînă la 8 mai. Alți elevi de la această școală — Gheorghe Voicu, Ion Niculae, Florin Vasile — au urmat exemplul lui...

Am analizat activitatea de practică a elevilor din anul al treilea și la școala profesională de mecanici agricoli din Sintana, județul Arad.

De obicei, pentru controlul activității elevilor sînt trimiși maiștri mecanici. Unii depun multă energie pentru a-și îndeplini sarcinile, alții însă procedează ca cel de la școala din Găești. O scuză le e la îndemînă: elevii sînt dispersați la cîte 5—6 secții cel puțin, uneori ei se află... departe în cîmp, avînd tractoare în primire. Cei 102 elevi de anul al treilea, de pildă, sînt repartizați la... 13 I.M.A., iar în teren — la 12 cooperative agricole. Pentru controlul acestor elevi aici au fost desemnați... 4 maiștri! Nu-i nici o surpriză că pînă la 14 mai, (practica se termină la sfîrșitul lunii în curs), abia fuseseră „controlate”... cinci I.M.A. din județul Arad și două din județul Bihor.

Dacă, în general, în comparație cu anii trecuți, condițiile de învățură și de trai în I.M.A. sînt incomparabil mai bune, în teren elevii nu sînt la fel de bine „primiți”.

— Elevii noștri repartizați la secția din Agrișul Mare, de la I.M.A. Șicula, ne-a spus tov. ing. Eugenia Mocioiu, director adjunct al școlii din Sintana, ni s-au plîns că acolo întîmpină greutăți în ce privește pregătirea mesei, spălatul lenjeriei și alte solicitări poate mici în aparență, dar importante pentru ei.

Credem că pe lângă îndatoririle școlilor respective — asupra cărora am insistat mai sus — unele sarcini revin și conducerilor și comitetelor sindicatelor din fiecare I.M.A., care trebuie să dovedească mai multă grijă pentru a asigura elevilor condiții optime de viață nu numai la sediul unităților, ci și la secții, unde lucrează efectiv.

Firește, cu cele cîteva... „indiscreții” semnalate mai sus, problema nu e deloc epuizată. Am dori însă ca rîndurile noastre să constituie un „sunet de clopoțel” pentru toți cei care au datoria să se îngrijească de buna pregătire a mecanicilor.

Al. RAICU

O parte din blocurile căminului studentesc de la Institutul agronomic „N. Bălcescu” din București

Foto : C. DUMITRU

Pledoarie... cinematografică pentru nou

A lucra bine înseamnă a cunoaște temeinic. Acestei idei îi este consacrat noul film agricol în culori: „Promovarea noului — deziderat obligatoriu” ce ne-a fost prezentat zilele trecute la Consiliul Superior al Agriculturii. Autorul scenariului, dr. ing. Teodor Marian, și-a propus și a izbutit să prezinte în cei 600 de metri de peliculă activitatea multilaterală desfășurată de către propaganda agricolă. O activitate amplă, ce se identifică de fapt cu utilizarea numeroaselor mijloace cu ajutorul cărora oamenii își pot ridica nivelul cunoștințelor, însușindu-și tot ce e nou și eficient în ramura lor de lucru, reușind deci să cunoască în tot mai mare măsură plantele, mașinile, procedeele moderne de lucru.

Realizat de regizorul Lucian Durdeu, care și-a îmbogățit mult în ultimii ani paleta, și avîndu-i consultant pe inginerii Petre Martin și Ion Ciolca, filmul reușește să prezinte imagini din zeci de unități agricole de pe întregul cuprins al țării. Departe de a aborda, cum poate s-ar crede, o linie pur expozițională, autorul scenariului și regizorul folosesc, parcă doar ca pretext diferitele forme ale propagandei agricole, pentru a-l purta în schimb pe spectator în lumea exuberantă, plină de frumusețe cromatică și de poezie a cîmpurilor cultivate cu cereale, a viilor, livezilor și marilor grădini cu legume, în interiorul fermelor de animale utilizate cu tehnica cea mai înaintată.

Din capul locului trebuie reținut amănuntul că cele șase sute de metri de peliculă au necesitat o muncă de luni și luni de zile, filmările efectuîndu-se în cele mai diverse unități ca profil de lucru, de la Centrul de documentare al Institutului central de cercetări agricole, pînă la cele mai îndepărtate întreprinderi agricole de stat și cooperative agricole, cum sînt I.A.S.

ÎNSEMNARE

Barața, județul Arad, sau cooperativa agricolă din Mogoșești, județul Maramureș. ...Un helicopter zboară peste rînduri compacte de culturi; o mașină plană tipărește febril broșuri agricole; în interiorul unui dispensar veterinar este adusă o frumoasă „joiană”, afectată totuși de o maladie; într-o bibliotecă sătească numeroși tineri și vîrstnici consultă lucrări de specialitate... Imaginile se succed pline de culoare, dar și de interes: manuale, sute de manuale pentru școlile agricole și pentru învățămîntul agrozootehnic, afișe, pliante, lată o mulțime de spectatori la un film agricol. Iată-l pe un inginer selectînd cu grijă o serie de diafilme. Intrăm la un moment dat în atelierul centrului de

material didactic și luăm aminte la rivna și migala cu care se execută splendidele mulaje de fructe și animale pe care adeseori le admirăm în vitrinele laboratoarelor agricole. Poposim, în continuare, la numeroase case ale agronomului, unde se țin lecții pentru cursanți de cele mai felurite profesii agricole, întovărășim grupuri compacte de oaspeți aflați în vizită la stațiuni experimentale ori asistînd cu interes la lucrări practice.

Aparatul de filmat se oprește stăruitor asupra activității multor fruntași în producție — Dumitru Galiță, de la cooperativa agricolă din Ianca, județul Brăila, Cornel Trișu de la cooperativa din Sintana — subliniind în prim-planuri, aspecte din timpul lucrului ori rezultate obținute ca urmare a celor însușite la învățămîntul agrozootehnic.

Secvențe sugestive, adevărate simboluri ale muncii agreste, sînt realizate în cadrul expozițiilor organizate cu prilejul „Zilei recoltei” ori în sălile Concursului internațional de vinuri din 1968, la care au participat, cum se știe, 22 de țări din lumea întreagă, renumite în producția viticolă.

Alternarea peisajelor cu prezentarea modalităților de propagandă agricolă dau filmului o notă deosebită, de farmec și util, conferindu-i o binemerită reușită.

I. ALEXANDRU

Poșta redacției

Gheorghe CIOCHIA — tehnician, Ionești, județul Vilcea :

Consiliul popular județean, căruia i-am cerut lămuriri, nu este de acord cu sesizarea dv. Din răspunsul trimis redacției rezultă că, lucrînd ca tehnician șef la centrul de protecția plantelor Drăgășani, sectorul Ionești, vă desfășurați activitatea pe raza a 6 comune. De fiecare dată cînd deplasările dv. au depășit distanța de 10 km. față de sediul centrului, vi s-au plătît, conform legii, diurna de deplasare și cheltuielile de transport. Dacă, totuși, lucrurile nu stau așa, vă rugăm să reveniți.

Petre CLADOVEANU — comuna Dobroteasa, județul Olț :

Ca să puteți dovedi vechimea în muncă pentru perioada 1932—1938, la care vă referiți în scrisoare, trebuie să vă adresați Ministerului Muncii care a preluat arhiva fostului M.S.P.S.

Dacă de aici nu vi se poate elibera adeverința solicitată, puteți recurge la reconstituirea vechimii cu ajutorul martorilor.

Alexandru CUNE — tehnician la cooperativa agricolă Călmățuiul, județul Teleorman :

Vă informăm că Direcția generală a prefabricatelor din Ministerul Industriei Construcțiilor a verificat la fața locului cele sesizate de dumneavoastră și a stabilit că „340 de țăruiși și 308 dulapi de beton se află în bunăstare și pot fi folosiți la construirea răsadnicilor”.

În schimb, 32 de dulapi au fost într-adevăr rebutați, din cauza fisurării în timpul transportului și efectului de îngheț-dezghet, asupra pieselor respective.

Din procesul-verbal încheiat cu ocazia verificărilor reiese că C.A.P. Călmățuiul nu a ridicat nici o pretenție în ce privește calitatea prefabricatelor livrate. Serviciul tehnic al Direcției respective a trimis, în schimb, redacției o serie de fotografii executate la mijlocul lunii aprilie, demonstrînd că o importantă cantitate din prefabricatele în cauză nu sînt depozitate în cooperativa Călmățuiul conform normelor stabilite, fapt ce le pune în pericol de degradare.

Valeria ROBU — comuna Săbăoani, județul Neamț :

Intrucît în cadrul cooperativei agricole dumneavoastră sintezi retribuită cu zile-muncă, conform normativelor în vigoare beneficiați de un program redus în perioada de alăptare a copilului.

Vasile OPRÎȘAN — comuna Podu Turcului, județul Bacău, Ion M. GHENCEA — satul Fintinele, comuna Cogeaia, județul Constanța, Nicolae TODEA — satul Ianoșda, comuna Mădăraș, județul Bihor, Ecaterina MOISE — comuna Vipești, județul Buzău, Draga FOTĂ — C.A.P. Otopeni, Municipiul București.

Pentru rezolvarea problemelor ridicate în scrisorile pe care ni le-ați trimis, adresați-vă uniunilor județene ale cooperativei agricole.

Ing. P. URDĂREANU — directorul I.M.A. Spătărești, județul Suceava :

Direcția generală I.M.A. din Consiliul Superior al Agriculturii ne înștiințează că propunerile dv. referitoare la gradarea întreprinderilor pentru mecanizarea agriculturii și a secțiilor acestora au fost incluse într-un act normativ care, după ce va fi aprobat, va fi transmis unităților pentru aplicare.

Ing. I. BOBOCEA — de la cooperativa agricolă din Smeeni, județul Buzău :

Recomandările U.N.C.A.P. precizează că pentru conducerea și specialiștii din cooperativele agricole se acordă retribuție suplimentară numai atunci cînd pe ansamblul unității au fost depășite producția globală și veniturile bănești. Cum în unitatea dv. în 1968 nu s-au realizat acești indicatori — deși în anumite sectoare planul fizic și valoric a fost depășit — rezultă că atât conducerea cât și specialiștii din cooperativa nu pot beneficia de retribuție suplimentară.

Un grup de salariați din cadrul Laboratorului veterinar Brașov : Salariații unității dumneavoastră care, potrivit actualelor reglementări, primesc spor pentru condiții deosebite de muncă, beneficiază de un concediu suplimentar de odihnă, de trei zile lucrătoare în cursul unui an.

DIN PROGRAMUL DE RADIO ȘI TELEVIZIUNE

pe săptămîna 25 - 31 mai

BULETIN DE ȘTIRI: duminică: programul I: 6.00; 11.00; 16.00; 18.00; 24.00; 1.00; 2.00; 4.00; programul II: 6.30; 7.30; 10.00; 19.00; 23.00; 0.55; programul III: 15.00; 19.30. **In fiecare zi de lucru:** programul I: 5.00; 5.30; 6.00; 6.30; 9.00; 11.00; 13.00; 15.00; 20.00; 24.00; 1.00; 2.00; 4.00 programul II: 6.05; 7.30; 10.00; 12.00; 14.00; 18.00; 19.00; 21.00; 23.00; 0.55; programul III: 18.00.

RADIOJURNAL: duminică: programul I: 16.00; 22.00; programul II: 17.00; programul III: 21.30. **In fiecare zi de lucru:** programul I: 7.00; 16.00; 22.00; programul II: 17.00; programul III: 21.30.

GAZETA RADIO: In fiecare zi de lucru: programul I: 18.30. **EMISIUNE PENTRU SATE** Duminică: programul I: 10.00 - ORA SATULUI.

In fiecare zi de lucru: programul I: 5.50 - JURNAL AGRAR.

TEATRU LA MICROFON DUMINICĂ: programul II: 19.20 - Teatru scurt: „Trei piese într-un act” de George Călinescu.

LUNI: programul I: 20.35 - Premieră: „Al șaptelea jurat”. Scenariu radiofonic de Francis Didelot. Traducere de Tașcu Gheorghiu. Regia artistică Georgeta Tomescu și Constantin Moruzan.

MIERCURI: programul II: 21.10 - „Anton Pann” de Lucian Blaga. Adaptare radiofonică de Dan Tărcihă. Regia artistică Constantin Moruzan.

VINERI: 10.10 - „Un dușman al poporului”. Adaptare radiofonică după piesa lui Henrik Ibsen. Regia artistică Mihai Zirra.

DUMINICĂ: Programul I: 8.00 - Deschiderea emisiunii. Gimnastica de dimineață. Sfatul medicului; 8.30 - De strajă patriei; 9.00 - Matineu duminical pentru copii: ● La șase pași de o excursie - emisiune concurs ● Film serial „Belle și Sebastien (IX)”; 10.30 - ORA SATULUI. Din sumar: Anul XXV. ● Din 7 în 7 zile (știri și reportaje la zi) ● Secția în aer liber Golești a gospodăriilor pomivitice ● Buletin agro-meteorologic ● Muzică populară românească; 11.30 - Desene animate; 11.45 - Concert simfonic; 12.30 - Carnet cinematografic; 13.00 - Moldova, mîndră grădină. Muzică populară românească interpretată de Orchestra „Trandafir de la Moldova” din Birlad; 13.30 - Închiderea emisiunii de dimineață; 15.30 - Realitatea ilustrată - emisiune magazin; 17.15 - SPORT: Fotbal: Dinamo București - U.T.A.; 19.30 - TELEJURNALUL DE SEARĂ; 20.00 - Întîlnire cu Walt Disney: „Albă ca zăpada și cei șapte pitici”; Peter Pan; 20.50 - Sărbătoarea liliacului pe platurile oltenesti - emisiune folclorică; 21.20 - Temă cu variațiuni „Romeo și Julieta”. Montaj muzical-literar-coregrafic; 22.05 - TELEJURNALUL DE NOAPTE; 22.20 - Telesport; 23.00 - Închiderea emisiunii.

Programul II: 19.30 - TELEJURNALUL DE SEARĂ; 20.00 - Telecinemateca umorului. Fatty. Un comic celebru din perioada de aur al filmului mut; 20.30 - Capodopere ale muzicii universale; 21.00 - Seară de teatru: „Fotografii mișcate” (reluare); 22.00 - Închiderea emisiunii.

LUNI: 17.30 - Telex TV; 17.35 - Lumea copiilor. Biblioteca lui Așchiuță; 17.50 - Limba franceză. Lecția 60; 18.15 - Pentru pionieri și școlari. Ex-Terra '69; 18.45 - Muzică interpretată de Corul ansamblului „Ciocirlița”. Dirijor N. Vicleanu; 19.00 - Ateneul tineretului. Opțiunea profesională. Anchetă TV; 19.30 - TELEJURNALUL DE SEARĂ; 20.00 - Roman foileton „Lunga vară fierbinte” (IV) după William Faulkner; 20.50 - Cronică muzicală, de Smaranda Ojeanu; 21.05 - „Steaua fără nume”. Emisiune-concurs de muzică ușoară; 22.05 - Publicitate; 22.10 - Cadran - emisiune de actualitate internațională; 22.30 - Gong - cronica dramatică. Teatru românesc peste hotare; 22.50 - TELEJURNALUL DE NOAPTE; 23.00 - Închiderea emisiunii.

MARTI: 17.30 - Telex TV; 17.35 - Ecranul cu păpuși: „Rică Iepurică” de G. Stancu. Prezintă colectivul teatrului de păpuși din Iași; 17.50 - Limba engleză. Lecția 59; 18.15 - Pentru pionieri și școlari. Detectivi prin... telescop - emisiune muzical-distractivă de Gh. Scripcă; 18.45 - „Cînd aud cucul cîntînd”. Muzică populară românească; 19.00 - Din lumea științei. Centre științifice: Cluj. Tradiții și actualități; 19.30 - TELEJURNALUL DE SEARĂ; 20.00 - Seară de teatru: „Frumoasa duminică de septembrie” de Ugo Betti. În ro-

mânește de Aneta Dobre. Interpretează colectivul Teatrului „C. I. Nottara”. **In pauză:** Antologia lirică. Frumusețe continuă; 22.10 - Prim plan. F. Brunea-Fox. Emisiune de Alexandru Stark; 22.30 - Itinerar european: César și mitologia mașinii; 22.45 - Un vals de Strauss; 23.05 - TELEJURNALUL DE NOAPTE; 23.15 - Închiderea emisiunii.

MIERCURI: 10.00 - Limba franceză. Lecția 60 (reluare); 10.30 - Limba engleză. Lecția 59 (reluare); 11.00 - Ce ați dori să vedeți? Spectacolul de teatru: „Iancu la Hălmașiu” de Paul Everac; 11.50 - Închiderea emisiunii de dimineață 16.30 - Limba germană. Lecția 57; 17.00 - Fotbal: Una din semi-finalele Cupei României; 19.00 - Tribuna economică. O acțiune exemplificativă (Valorificarea resurselor interne); 19.15 - Trepte spre finală; 19.30 - TELEJURNALUL DE SEARĂ; 20.00 - Telecinemateca: „Rapsodia diabolică” - „Alexander's Ragtime Band”. Un film cu celebrii actori ai anilor '30: Alice Faye, Tyrone Power și Don Ameche; 21.45 - Reflector. Pe urmele emisiunilor transmise; 22.00 - Teleglob - Emisiune de călătorii geografice. Imagini din Sudan; 22.20 - Dialog cu telespectatorii; 22.35 - Cărți și autori; 22.55 - TELEJURNALUL DE NOAPTE 1 23.10 - Închiderea emisiunii.

JOI: Programul I: 10.00 - Limba germană. Lecția 57 (reluare); 10.30 - Pentru elevi. Consultații la fizică; 11.00 - Ce ați dori să vedeți? Filmul artistic: „Încercăturile de la Colegiul Nutbourne” O producție a studiourilor engleze; 12.15 - Închiderea emisiunii de dimineață; 17.30 - Telex TV; 17.35 - Lumea copiilor. Întîlnire cu delfinul. Film de Pompiliu Gilmeanu; 17.50 - Limba rusă. Lecția 58; 18.15 - Studioul pionierilor. Cîntece pionierești; 18.40 - Un interpret îndrăgit: Ion Dolănescu. În program cîntece din folclorul tradițional; 19.00 - Cronica ideilor. Senturile revoluției științifico-tehnice; 19.30 - TELEJURNALUL DE SEARĂ; 20.00 - Seară de operetă. Selecțiuni din opereta „Ana Lugojana” de Filaret Barbu; 21.30 - Avangardă; 21.50 - Transfocator. Liniste I?; 22.10 - Publicitate; 22.15 - Film TV: De la popor la popor; 22.45 - Arte frumoase. Prin expozițiile pictorilor: Eugen Popa, Eugen Iftode, Maria Blendea; 23.00 - TELEJURNALUL DE NOAPTE; 23.10 - Închiderea emisiunii.

Programul II: 19.30 - TELEJURNALUL DE SEARĂ; 20.00 - Concert simfonic; 21.00 - Tele-enciclopedia (reluare); 22.00 - Închiderea emisiunii.

VINERI: 10.00 - Limba rusă. Lecția 58 (reluare); 10.30 - Pentru elevi. Consultații la limba română clasa a XII-a; 11.00 - Limba spaniolă. Lecția 60; - 11.30 - Monografii contemporane (reluare) „Orașul dintre turnuri” - Sighișoara; 11.50 - „Rapsodia florilor” - emisiune muzical-coregrafică (reluare); 12.15 - Închiderea emisiunii de dimineață; 17.30 - Telex TV; 17.35 - Lanterna magică. Filmul pentru copii „Bummi și Maxi”; 17.50 - Limba spaniolă. Lecția 60 (reluare); 18.15 - Pentru școlari. Să ne cunoaștem patria; 18.35 - Contrapunct. Emisiune muzicală de Traian Buhlea; 19.00 - Tele-universitatea. Ciclul „Viața” (I). Miracolul protoplasmel. Emisiune inaugurală; 19.30 - TELEJURNALUL DE SEARĂ; 20.00 - Film artistic: „Gioconda fără suris” - o producție a Studioului cinematografic „București”; 21.35 - Reflector; Anchetă TV; 21.55 - Mult e dulce și frumoasă. Emisiune de limbă română; 22.20 - Publicitate; 22.25 - Varietăți pe peliculă; 22.45 - TELEJURNALUL DE NOAPTE; 23.00 - Închiderea emisiunii.

SÎMBĂTĂ: Programul I: 13.00 - 15.30 - Campionatul european de box. Transmisiune de la Patinoarul „23 August”; 17.30 - Telex TV; 17.35 - Lumea copiilor la... circ; 18.10 - Pentru tineretul școlar: „Piatra din casă”. Adaptare după piesa lui V. Alecsandri; 19.00 - Monografii contemporane. Deva - 700. Film de Horia Vasiloni; 19.30 - TELEJURNALUL DE SEARĂ; 20.00 - Tele-enciclopedia; 21.00 - O oră cu Alfred Hitchcock; „O crimă neobișnuită”; 21.50 - Seară de romane cu Dorina Drăghici. Companiază o formație condusă de Ionel Banu; 22.10 - Publicitate; 22.15 - Melodii de muzică ușoară hindi. Cîntă Narghita; 22.40 - TELEJURNALUL DE NOAPTE. Aspecte de la Campionatul european de box (înregistrare); 23.30 - Închiderea emisiunii.

Programul II: 19.30 - TELEJURNALUL DE SEARĂ; 20.00 - Roman foileton: „Lunga vară fierbinte” (III). După William Faulkner (reluare); 21.00 - Desene animate; 21.20 - Trei melodii pe săptămîna. Muzică ușoară românească în primă audiere. Prezintă Elly Roman; 21.30 - Recitalul de simfonic seara. Pianista Sofia Cosma; 21.50 - Film serial: „Aventurile căpitanului Kloss”; 22.40 - Închiderea emisiunii.

FERME ȘI ÎNTREPRINDERI AGRICOLE DE STAT

COOPERATIVE AGRICOLE DE PRODUCȚIEI

MEMBRI COOPERATORI ȘI ȚĂRANI CU GOSPODĂRII INDIVIDUALEI

vă puteți procura :

- Seruri și vaccinuri
  - Medicamente și dezinfectante
  - Instrumentar și aparatură de uz veterinar și zootehnic
- PRIN UNITĂȚILE ȘI SUBUNITĂȚILE C.S.A. - D.G.A.T.M.
- Filialele Întreprinderii de aprovizionare nr. 17,
  - Farmacii veterinare,
  - Depozite județene de aprovizionare cu produse de uz zooveterinar.

Plata se face în numerar și prin virament

UZINA DE REPARAȚII BRAȘOV

produce și livrează fără repartiție

BASTONUL ELECTRIC

destinat dirijării animalelor la pășunat, deplasarea pe căi de comunicație, precum și la urcarea în vagoane și camioane.

Produsul este alimentat cu 2 baterii a 1,5 v, debitînd la capul cu borne un curent pulsator de 1 500 v, nepericulos pentru sănătatea omului și animalelor, durata impulsului fiind foarte mică.

Preț de vînzare : 240 lei pentru unitățile de stat ; 273 lei pentru unitățile cooperatiste.

Cultivatori

De la depozitele și magazinele AGROSEM, vă puteți procura imediat :

- semințe de legume pentru răsaduri și culturi de cîmp din toate speciile și din soiuri valoroase produse în stațiunile experimentale și întreprinderile agricole de stat ;

- semințe de gazon și de diferite flori pentru grădini, parcuri, spații verzi, terenuri de sport etc.

De asemenea, se pun în vînzare pomi fructiferi și vițe de vie altoite pentru plantări în grădinile familiale.

Adresați-vă din timp tuturor întreprinderilor AGROSEM din țară, care vă livrează semințe și material săditor din soiuri cu autenticitate și valoare culturală garantate.

Agrosem

CALEIDOSCOP

ÎN APELE ȚĂRII NOASTRE

Migrațiile peștilor

Cînd vorbim de migrații în lumea animală ne referim de obicei la păsări. Dar și alte animale întreprind astfel de călătorii. Vă prezentăm câteva specii de pești migratori din apele noastre.

SCRUMBIILE trăiesc cantonate în regiunile de sud ale Mării Negre. Primăvara, timpuriu, cînd apa mării ajunge la o temperatură de 5-6°, scrumbiile se adună la gurile Dunării și, după ce poposesc aici câteva zile, migrează pe fluviu în sus, înfruntînd curentul apelor și de-

venind „scrumbii de Dunăre”. În Dunăre are loc reproducerea, începînd din aprilie pînă în iunie, cînd scrumbiile se întorc atît de slăbite în mare încît multe din ele mor.

CHEFALII sînt cunoscuți ca pești de apă caldă. Mulți dintre ei sînt colindători ale apelor sărate ale mării și oceanelor. Unele specii migrează primăvara și în lacurile noastre litorale. Aici chefalii găsesc locuri bune de hrănire, se îngrășă și o dată cu răcirea timpului, în septembrie, se retrag în mare.

SOMONII sînt păstrăvi giganti de mare, care ajung la o lungime de 1-2 m și o greutate de 15-25 kg. „autori” ai celebrelor „icre de Mancuria”. Primăvara pleacă din Marea Neagră și intră în Dunăre pentru reproducere. După reproducere, exemplarele mai vîrstnice pier. Peștii mai tineri ajung în mare; o mică parte dintre ei se întorc în anul următor în fluviu.

STURIONII: morunul, nisetrul, păstruga și șipul migrează pentru un timp mai îndelungat din mare în Dunăre. Migrația lor începe primăvara, ei rămîn în Dunăre pînă toamna.

Floarea de lotus — supranumită și „Trandafirul Caspiceii” — un strop de frumusețe fixat pe peliculă

DE LA LUME ADUNATE

TEMPERATURA — ARBITRU

După părerea medicului englez Endholm, pentru a constata exact cine este adevăratul câștigător al unei curse la cros trebuie măsurată temperatura fiecărui participant în clipa sosirii. Acela care va avea temperatura mai ridicată va fi primul sosit.

cînd creșterea întregului organism încetează. Asupra creșterii cristalinelor nu influențează nici măcar foamea. Oamenii de știință cred că noua metodă a constatării vîrstei la animale va permite să dezmintă numeroasele legende referitoare la longevitatea anumitor necuvîntătoare.

roșie sau albastră are asupra termitelor o influență tot atît de puternică ca dîra lăsată de insectă. S-a constatat că acțiunea magică se datorește unei substanțe care intră în compoziția pastelor pentru pix.

NĂDRAGI PENTRU CATIRI

În golful Biscaya se află mica insulă Re, care cîndva era renumită prin fîntării ce mușcau atît oamenii cît și animalele. De aceea, locuitorii mi- loși coseau pantalonii pentru catirii lor. Cu timpul chimia a găsit un insecticid pentru exterminarea fîntarilor, însă catirii au continuat să poarte pantalonii, căci ni- mănii nici prin cap nu-i trece să fie atît de indecent încît să călărească un catir fără... pantalonii.

PIX-URI PENTRU... TERMITE

Cînd termita descoperă o nouă sursă de hrană ea aleargă cu toată viteza la cuib pentru a împărtăși vestea cea mare și lasă în urma ei o dîră puternic mirositoare pentru ca drumul pînă la hrană să fie ușor de găsit. Entomologii americani Becker și Petrovitz au descoperit că dîra pe care o lasă pixul cu pastă

CEL MAI ORIGINAL CERTIFICAT DE NAȘTERE

Vîrsta omului o află din actul său de naștere. Animalul însă nu-și poate spune vîrsta, și nici nu-și serbează ziua nășterii. Și totuși și animalele au „actul” lor de naștere. Acesta este cristalinelor ochiului. El crește toată viața, chiar și atunci

PLANTELE SĂNĂTĂȚII

SUNĂTOAREA

Sunătoarea, numită popular și pojar-niță (denumirea științifică este Hypericum perforatum) este o plantă cunoscută din vechime.

Aspectul său este ierbos; ea crește prin fînețele uscate și zonele aride, ajungînd, în regiunile muntoase, pînă la o altitudine de 2000 m.

Florile se recoltează de la începutul înfloririi și pînă la formarea fructului, culegîndu-se îndeosebi vîrfurile înflorite, dar și planta întregă. Se usucă la umbră.

Medicina științifică a stabilit acțiunea binefăcătoare a acestei plante în bolile aparatului digestiv, în afecțiunile aparatu-

tului circulator și în tratamentul extern al afecțiunilor pielii.

Se întrebuintează sub formă de ceai (infuzie): 1-2 linguri de flori și frunze mărunțite la 1000 ml apă, din care se beau 2-3 pahare de infuzie pe zi, după mese, caldă, îndulcită sau nu — după preferință. Se mai poate prepara sunătoarea punîndu-se planta seara în apă rece, lăsînd-o pînă a doua zi dimineața să macereze, apoi se fierbe bine și se bea caldă.

În tratamentul extern, sunătoarea se folosește în contuzii, plăgi, arsuri etc. sub formă de macerație (obținută cum am arătat mai sus). În sfîrșit, decoctul de sunătoare (1-2 linguri de plantă mărunțită la 100 ml apă) se recomandă pentru gargară în afecțiunile gingiilor și dinților.

Dr. E. ROȘIANU

ISCUSINȚA ANIMALELOR

Folosirea iscusită a mîinii și minuirea uneltelor reprezintă o trăsătură proprie omului. Dar nici animalele nu sînt cu totul lipsite de iscusință. Pe lista viețuitoarelor capabile să manipuleze anumite obiecte figurează și castorul. Despre acest rozător se știe că poate realiza construcții „hidrotehnice” uimitoare. Se cunoaște însă mai puțin faptul că, folosînd cel de-al cincilea deget, el poate să țină strins un obiect oarecare sau să-l ridice de pe pămînt și să-l ducă la... bot. Dacă este vorba despre un

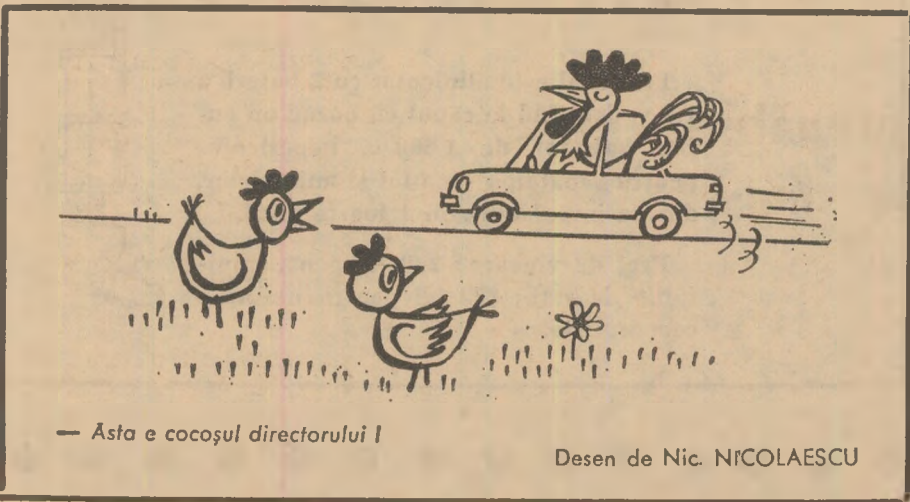
obiect greu, castorul poate să-l ridice strîngîndu-l între labă, piept și bîrbie. La fel, el e în stare să tragă sau să împingă diverse lucruri, să ridice un capac etc.

Alte rozătoare, din specia Alticola platycranus, care trăiesc în Asia, se disting ca... zidari. În Kazahstan, au fost observate construcții ciudate realizate de aceste mamifere. Printre stîncile în crăpăturile cărora locuiesc, ele înalță zidurile folosînd pietre, lungi pînă la 8 centimetri, bucăți de lemn etc. Neobișnuiții zidari își trans-

portă materialele de construcție stringîndu-le în dinți. Ei folosesc în chip de tencuială propriile dejecții, care dovedesc corespunzătoare scopului.

Oamenii de știință care au studiat problema au găsit ziduri lungi pînă la 8-10 m și înalte de un metru făcute de aceste animale. Printre construcțiile ridicate de Alticola, unele au chiar mai multe intrări.

Animale abile. Într-adevăr, însă adevărata îndeminare rămîne proprie numai omului.

Desen de Nic. NICOLAESCU

IMAGINI DIN NATURĂ

Nici o lacrimă... pentru crocodili

Cine ar fi crezut? Numeroși specialiști au ajuns la concluzia că cea mai mare reptilă cunoscută astăzi — crocodilul — face mai multe victime omenești decît lei, tigrii, panterele și șerpii la un loc. S-a calculat că în Africa numărul băștinașilor ucși de crocodili este de circa 1000 pe an, în majoritate femei și copii.

Crocodilul este încă destul de răspîndit în Africa centrală și în Africa de sud, în regiunile calde din Asia, în insulele tropicale ale Pacificului, în nordul Australiei și chiar în America (Venezuela, Cuba, Guatemala). Sediul său îl constituie fluviile care curg încet, riurile, lacurile continentale și mlaștinile. În apropierea gurilor apelor mari, el pătrunde uneori pînă la mare. În apă el este tute ca argintul viu. Crocodilul este singura reptilă dotată cu „voce”. El scoate un puternic și straniu răget „asemănător unui zgomot îndepărtat de tunet sau rostogolirii unei tobe mari”. Dantura sa are o miraculoasă capacitate de regenerare. Își pierde cumva un dinte? Un altul îi crește imediat la loc, acest proces durează toată viața.

Crocodilii trăiesc de obicei în grupuri mari și au nevoie de multă hrană. Ei mănîncă orice, chiar și vîrfuri de lance metalice sau obiecte de oțel de 10-15 cm lungime.

Cele două arme de temut ale crocodilului sînt: fălcile sale puternice și coada sa imensă. Cu o singură lovitură de coadă el poate ucide o antilopă. Crocodilul poate omori un rinocer de zece ori cît el în greutate, sau un elefant mic. În mod obișnuit crocodilul își așteaptă victima aproape de suprafața apei, de unde se aruncă pe nesimțite asupra ei apucînd-o cu maxilarele sale necruțătoare. Natura l-a înzestrat pentru acest gen de atac. Ca și submarineele, crocodilul are un „periscop”, ochii și nasul său fiind situate deasupra capului, ceea ce îi permite cînd stă cufundat în apă să vadă totul fără a fi văzut. Vederea sa este extraordinară. Ochiul crocodilului, dotat cu mii de fațete, de unde se aruncă pe capteze maximum de lumină, asigurîndu-i o percepție vizuală excelentă sub apă chiar și noaptea.

Vînătoarea de crocodili este pasionantă. Cu pușca este simplu. Ochești

între piciorul din față și ochi și trag. Animalul mai face cîțiva pași, deschide gura lui enormă, hidoasă, în timp ce singele începe să se reverse. Încremenește ca și cînd ar adormi. Cum însă pușca este scumpă, băștinașii îl omoară cu un fel de lance făcută din bambus, lungă de vreo 7-8 metri, prevăzută cu un cușit ascuțit la capăt. Oamenii îl atacă mai ales pentru pielea lui scumpă, și o fac în grup, ziua, cînd animalul se află la sîiestă pe plajă.

Există numeroase varietăți de crocodil. Cel mai cunoscut este cel de Nil. Se afirmă că acesta ar atinge o lungime de 10 m, dar măsurătorile efectuate pînă în prezent au dovedit doar o lungime de cel mult 6 m. Femela acestei specii depune cîte 60-70 de ouă, lungi de 8 cm, în nisip sau praf, unde se clocesc și dau naștere unor pui după trei luni. Oamenii consumă cu plăcere aceste ouă, care au un gust specific de pește. Noul născut măsoară cam 25 cm și este agresiv din prima clipă, încercînd să muște tot ce îl înțeste în cale.

Pe seama crocodilului circulă multe legende. Unele au un simbul de adevăr. Se spune, astfel, că crocodilul crește toată viața. Într-o anumită măsură, el crește într-adevăr și după ce ajunge la maturitate, dar procentul de creștere scade odată cu vîrsta. Atinge vîrste mai puțin matuseleme decît se crede, dar „centenarii” nu sînt o excepție.

Dar „lacrimile de crocodil”? Legende vechi susțineau că în epoca ouatului, crocodilul-femelă fiind mai greoaie în mișcări recurge la un vicleșug pentru a-și procura hrana. Așezîndu-se pe malul apei și prefăcîndu-se că suferă, varsă lacrimi pentru a înduișoă victimele pe care apoi le devorează. De fapt, crocodilul nu lacrimă decît cînd mănîncă, glandele sale lacrimale secretînd în același timp cu cele salivare, se pare pentru a elimina excesul de sare din organism.

Nici o lacrimă, deci, pentru crocodil! „Aceste vietăți — scria de curînd Lewis Collow — sînt urite atît de oameni, cît și de animale, iar oamenii duc împotriva lor, de cîteva decenii, un război de exterminare, ce pare să fi decimat însă foarte pușini crocodili”.

Eug. RAREȘ

ȘTIINȚĂ ȘI TEHNICĂ — MERIDIANE

IPOTEZE

EXISTĂ

O PREDISPOZIȚIE LA IMUNITATE ?

În diferite țări ale lumii se desfășoară actualmente cercetări intense în domeniul imunității. Observația mai multor cercetători, potrivit căreia rezistența la infecții este destul de diferită de la un individ la altul, a ridicat următoarea întrebare: există, la diverse organisme, o predispoziție înăscută sau dobândită pentru elaborarea de anticorpi ?

Reviste științifice, între care publicația engleză „Nature” și „Science progress — La Nature” prezintă două ipoteze formulate recent în acest sens.

Prima ipoteză aparține cercetătorilor unui centru în Anglia, specializat în studiul guturaiului, și are în vedere un anumit raport între imunitate și grupa sanguină. Unele observații par să indice că apărarea imunologică este mai slabă la indivizii din grupa O decât la cei din grupa A.

Folosind voluntari aparținând la diverse grupe sanguine, cercetătorii au inoculat acestora virusul. Examenele făcute apoi au arătat, într-adevăr, că indivizii din grupa O au fost infectați în proporție de 65

la sută, iar cei din grupele A, B și AB — în proporție de ceva mai mult de 50 la sută. Se semnalează însă că din punctul de vedere al consecințelor infestării situația a fost inversă: indivizii din grupa O au prezentat, în mai mică măsură decât ceilalți (numai 30 la sută) semne clinice de guturai.

Cercetătorii englezi își concentrează acum atenția

spre clarificarea raporturilor care există între diferitele aspecte ale problemei.

Cea de-a doua ipoteză aparține unor cercetători de la Universitatea Stanford din California. Ei au în vedere existența posibilă a unei anumite predispoziții la imunitate. Ipoteza cercetătorilor americani poate fi formulată aproximativ astfel: organismul unor indivizi, care în prima parte a vieții au fost supuși unei acțiuni stimulatoare, unui soi de „antrenament” se poate apăra mai bine împotriva infecțiilor.

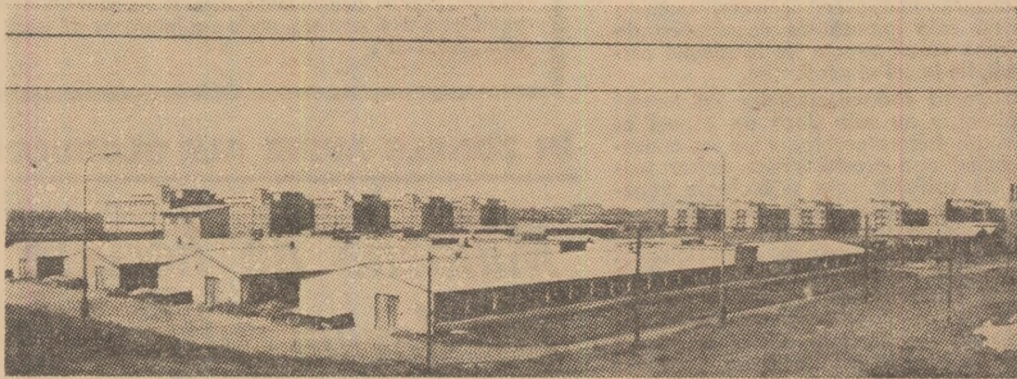
Experiențe făcute pe șobolani au arătat că animalele care au fost stimulate într-un anumit fel (prin manipulare sistematică sau prin descărcări electrice) în perioada înfărcării dispun de o imunitate de două ori mai intensă.

Acum, rezultatele obținute la Stanford se află în

stadiul interpretării. Autorii propun, cu prudență, următoarea interpretare: stimularea organismului în perioada infantilă ar putea influența, pe cale hormonală, funcția timusului, organ care îndeplinește un rol în mecanismul imunității. Pe de altă parte, hipotalamusul apare ca fiind un regulator al imunității. Această presupunere se bazează pe constatarea că și alte funcții fiziologice, modificate în urma stimulării infantile, au avut ca centru regulator această glandă.

Evident, nu este vorba decât despre două ipoteze. Dacă lucrările experimentale în curs vor duce la rezultate pozitive, concludente, știința imunității va putea realiza un câștig foarte mare, care se va răsfrînge în chip folositor asupra apărării sănătății oamenilor și animalelor.

A. COSTA

Combinatul avicol de la Xaverov (R. S. Cehoslovacă)

Din presa străină

„Mezőgazdasági Technika”

În ultimii ani au fost construite numeroase mașini pentru pregătirea patului germinativ, care funcționează pe un principiu nou. Cu ajutorul acestora, pe lângă reducerea în proporție însemnată (50...70 la sută) a trecerilor pe tarla, se poate realiza un pat germinativ de foarte bună calitate. Datele privind exploatarea unor astfel de mașini noi se bazează pe experiențele făcute de Institutul pentru mecanizarea agriculturii din R. P. Ungară.

La una din grupele de mașini pentru pregătirea patului germinativ, care funcționează pe noul principiu, buna mărunțire și nivelare a solului se realizează prin fixarea diferitelor mașini pentru lucrările solului, una în spatele alteia. Cealaltă grupă cuprinde mașini prevăzute cu organe de lucru acționate în mișcare oscilantă sau de rotație de la priza de putere a tractorului.

Dintre mașinile combinate, în ultimii ani s-au răspândit mult combinatele.

Combinatorul Akkord-Weiste pentru pregătirea patului germinativ este un agregat purtat, alcătuit din două mașini. În față — un cultivator cu cuțite cu suport elastic, iar în spate — grape cu cuțite rulante. Cuplearea între ele se face cu ajutorul mecanismului pentru cuplare rapidă „Akkord”. În timpul lucrului, cul-

Mașini pentru pregătirea patului germinativ într-o singură trecere

tivatorul poate afina, mărunți, amesteca și nivela solul pe o adâncime de 4...16 cm, în timp ce grapa rulantă, reglată corespunzător adâncimii la care se va însămînța cultura pentru care se pregătește terenul, tasează pe o adâncime de 1...6 cm solul afinat și mărunțit — deci pregătește un pat germinativ cu baza tasată — iar stratul tasat îl acoperă cu sol bine mărunțit. Brăzdalele semănătorii, trecând prin stratul afinat de la suprafața solului, vor așeza sămînța pe stratul tasat și, în felul acesta, umiditatea pentru încolțirea semînțelor este asigurată de stratul de sol tasat, iar căldura necesară — de stratul afinat de la suprafață.

Cu această mașină se poate pregăti un pat germinativ excepțional pentru culturile de primăvară pe terenurile ușoare și pe cele cu textură mijlocie. Combinatorul lucrează în agregat cu tractoarele de 50 C.P. Productivitatea orară a mașinii este de 2,3...2,6 ha. Cel mai favorabil efect de mărunțire se realizează la viteze de lucru de peste 6 km/oră.

Pe solurile grele, și în special la pregătirea patului germinativ pentru culturile de toamnă, de cele mai multe ori lucrarea solului executată de combinatele cu grape rulante nu este satisfăcătoare. Pentru lucrarea arăturilor făcute în vară și pregătirea solului în ve-

derea însămînțării de toamnă sînt folosite cu bune rezultate grapele oscilante. În R. P. Ungară au fost experimentate grapele Vicon, cu două și cu patru bare oscilante.

Grapa cu două bare oscilante este purtată și formată dintr-un cadru fix și din barele oscilante. Grapa are 32 de colți, lățimea de lucru de 3,0 m, adâncimea de lucru maximă de 18 cm și greutatea de 330 kg.

Grapa cu patru bare oscilante este, de asemenea, purtată. La partea anterioară a cadrului se află suportul pentru cuplarea la mecanismul de suspendare a tractorului, iar la mijlocul cadrului — mecanismul de acționare. Pe barele oscilante sînt fixați, prin înșurubare, colți cu secțiunea circulară și cu virful conic. Pe ultimele două bare oscilante se pot monta două plăci asemănătoare cu pinza de ferăstrău, pentru mărunțirea și nivelarea solului. Lățimea de lucru a grapei cu 4 bare oscilante este de 3 m, iar adâncimea de lucru maximă — de 20 cm. Ea are 49 de colți. Din experiențe a reieșit că cu grapele cu bare oscilante se poate executa într-o singură trecere a agregatului un pat germinativ de calitate mult mai bună decât cu oricare mașină de lucrat solul cunoscută în R. P. Ungară.

ORIZONTURI

CONCENTRATE DIN FRUCTE PROASPETE

Intreprinderea Kemisk Industri Sor din Copenhaga a introdus în producție o nouă metodă pentru obținerea de concentrate din fructe proaspete cojite sau necojite: astfel 10 lămii proaspete sau 6 portocale sînt reduse la 50 g de concentrat. Datorită rezistenței la temperaturi ridicate și compatibilității cu grăsimile, aceste extracte pot fi folosite în toate domeniile industriei alimentare unde, este necesară aroma naturală a fructului.

OUĂ PASTEURIZATE

În S.U.A. a fost creată o nouă metodă de pasteurizare a ouălor, cu ajutorul căreia acestea își păstrează toate proprietățile. Invelite, în prealabil în polietilenă, ouăle sînt supuse prelucrării cu abur la înaltă presiune timp de 25 de secunde. După aceea, ele se conservă la o temperatură de 4,4°C.

Ouăle pasteurizate în acest fel se mențin proaspete doi ani. Timp de 34 de zile după pasteurizare, din aceste ouă se pot scoate chiar pui (ouăle își pierd în mod normal această proprietate după 7—10 zile).

VIBRAȚIA ANTIDOTUL VIBRAȚIEI

Fructelor nu le place să fie supuse zdruncinării, să fie lovite. Adesea fructele proaspete abia culese și transportate pe cale ferată ajung la destinație lovite, pătate, complet stricate.

Există oare vreo metodă în afara ambalajului special (care e costisitor) pentru a proteja fructele în timpul transportului? Specialiștii din R.F.G. susțin că cel mai bun antidot al trepidațiilor din timpul transportului este... trepidația însăși. Înaintea încărcării în vagon sau camion lăzile cu fructe sînt supuse unei trepidații artificiale. Durata ei depinde de fragilitatea fructelor: pentru pere ea poate dura minute, pentru piersici — numai câteva secunde. După această operație fructele îndesate bine în lăzi și împachetate pot fi transportate fără nici o grijă, căci e sigur că vor ajunge la destinație intacte. Această metodă nu numai că menajează fructele, dar permite și economisirea ambalajului, deoarece chiar după primele 10 secunde de vibrație fructele se tasează și ocupă cu 10 la sută mai puțin spațiu.

Un sistem de irigație fertilizantă propus de cunoscuta firmă Perrot

TREI COMBINE, UN SINGUR MECANIC

Cînd un singur mecanic conduce trei combine, acestea trebuie să înainteze în trepte. La marginea secerătorii fiecărei combine este montat un aparat care lansează semnale către tabloul de comandă al combinei. Operatorul se află pe a treia combină și urmărește funcționarea tuturor celor trei mașini.

În cabina celei de-a treia combine se află maneta, cu ajutorul căreia operatorul poate regla mișcarea sau viteza de înaintare a fiecărei combine. În cazul unor defecțiuni mărunte, operatorul poate opri una sau toate combinatele pentru remedieri. Dacă o combină are defecțiuni mai grave, operatorul poate continua lucrul cu celelalte două mașini.

„Technik und Forschung”

Conservarea alimentelor după o metodă nouă

Prof. dr. Wilhelm Groth, de la Institutul de cercetări din Bonn, a prezentat o nouă metodă de uscare a alimentelor relativ puțin costisitoare și aptă pentru aplicare pe scară mare, prezentînd totodată avantajul că nu distruge și nici nu afectează conținutul în proteine și vitamine prin supraîncălzire sau subrăcire. Dispersiunea are loc la temperatura camerei, extrăgînd umiditatea din interiorul celulei.

Aparatura este simplă. Într-o cameră de uscare, pe o pardoseală de susținere în formă de rețea sau grilaj, se dispune

o membrană din mono sau multifilen (polietilenă, poliester etc.), care are o lărgime a ochiului foarte redusă (10...100 microni). Pe aceasta se așează materialul de uscat. Printr-un ventilator se debitează gaze uscate prin membrană, de jos în sus. Curentul de gaz se saturează cu vapori de apă și este condus printr-un mijloc de adsorbție (de exemplu silicagel) într-o a doua cameră unde este extrasă umiditatea. Gazul uscat este debitat din nou în camera de uscare printr-un filtru și circuitul se repetă. Cînd mijlocul de adsorbție este saturat cu apă, gazul us-

cat este condus printr-o a doua cameră de adsorbție, iar prima este regenerată prin alimentare cu gaz cald.

În mod practic, volumul substanței primare nu se modifică; toate vitaminele și proteinele rămîn nealterate. Substanțele aromate pot fi captate într-un tambur secundar și adăugate din nou pulberii uscate. Gustul și aroma fiecărui fruct sau legumă rămîn complet normale și apar neschimbate în contact cu apa.

Această metodă de dispersiune permite, de asemenea, deshidratarea peștelui și chiar a untului.

AGRICULTURA PE GLOB

CĂLĂTORII DE DOCUMENTARE

CENTRUL DE CERCETĂRI NUCLEARE DE LA GRENOBLE

Pe baza convențiilor între state, Agenția Internațională pentru Energia Atomică acordă un număr de burse, care au ca scop specializarea cadrelor de cercetare în cele mai mari centre ale lumii. Un astfel de centru important, pe care l-am cunoscut, este Centrul de cercetări nucleare din Grenoble (Franța). El este una din instituțiile de cercetări științifice și tehnice din cele mai însemnate ale căror legături cu laboratoarele universitare și industriale sînt din ce în ce mai strînse.

Colaborarea dintre Centrul de cercetări nucleare și Universitatea din Grenoble se traduce prin dezvoltarea simultană a învățămîntului și a cercetării. Pentru a răspunde nevoilor industriei, facultățile Universității din Grenoble au creat secții noi, ca Școala de ingineri electroniști, cursuri de geniu atomic, matematică aplicată și de automată. Concomitent cu aceasta s-au creat laboratoarele de mecanica fluidelor, chimie și electrochimie, radioelectricitate și electronică, încercări electrice și mecanice, calcul numeric și altele.

Plasarea acestui centru la Grenoble a dus la dezvoltarea industriei din această regiune alpină. Uzinele de aici participă și ele în parte la programul de cercetare al Centrului și fac legătura prin el între cercetările fundamentale ale universității și aplicațiile industriale.

Centrul de cercetări nucleare din Grenoble dispune de o instalație modernă de laboratoare și hale de încercare bine utilitate și de mijloace de iradiere, care să corespundă scopului propus. Laboratoarele și halele de încercare se găsesc la baza concepției problemelor destinate cercetărilor. Standardizările efectuate în laborator au permis adaptarea acestor locuri la nevoile de cercetare în continuă evoluție. Mijloacele de iradiere existente la acest Centru se compun din pilele Melusine, Siloș Silhouette și un grup de 10 acceleratori electrostatici. La toate se adaugă un laborator de lucru cu activități mari pentru operații și examene postiradiatoare și diverse instalații care ameliorează potențialul centrului, laboratoarele alfa, clădirile de control analitic al materialelor, stația de tratament al deșeurilor radioactive, laboratoarele de decontaminare și altele.

Grupul celor 10 acceleratori electrostatici este folosit în chimie, chimia radiațiilor și în fizica solului ca o sursă de neutroni rapizi și în aplicarea la studiul neutronilor, la crearea radioizotopilor de perioade scurte sau în analiza prin activare cu neutroni de 14 Mev. Acest grup de acceleratori este folosit și în studii de biologie.

Programul de cercetare al centrului a profitat mult de experiența cîștigată în laboratoarele universității; el are obiectivul de a cunoaște mai bine procesele de creare și difuzie a radiațiilor, mai ales în urma bombardării cu neutroni rapizi.

Laboratoarele secției de aplicare a radioelementelor au ca obiectiv promovarea tuturor tehnicilor industriale ce necesită utilizarea radioelementelor. Această secție își concentrează eforturile asupra punerii la punct a surselor intense de iradiere și asupra problemelor specifice care necesită, în continuare, noi cercetări. Această tendință se manifestă mai ales la Grupul de analiză prin activare cu neutroni. Tehnica analizei prin activare a cunoscut o dezvoltare mare la Centrul de cercetări nucleare din Grenoble și în acest sens Grupul de analiză prin activare ocupă un loc de frunte printre centrele europene care lucrează în acest domeniu.

Metoda de analiză prin activare cu neutroni este în aparență simplă. Ea constă în iradierea probei de analizat la un anumit flux de neutroni și apoi măsurarea activității produse în probă. Ea are o sensibilitate de 10^{-14} — 10^{-16} și dă

rezultate precise. Cu ajutorul acestei metode se poate da o imagine exactă a compoziției chimice a solului. În fiziologia și biochimia plantelor, cu ajutorul acestei metode se pot elucida o serie de procese fiziologice la care sînt implicate oligoelementele precum și rolul biochimic sau biocatalitic al oligoelementelor în metabolismul plantelor, cu precădere în metabolismul acizilor nucleici. Cu această metodă s-a putut demonstra că lista oligoelementelor nu este definitivă; ea este mult mai lungă la vegetale decît la animale și că pînă în prezent ar fi formată din fier, mangan, cupru, zinc, bor, stibiu, molibden, cobalt, arsen, fluor, brom, iod, siliciu, vanadiu, cesiu, rubidiu, poloniu, uraniu. Pe măsura raționalizării tehnicilor agricole, această metodă este impusă de necesitatea de a obține valori exacte fie la nivelul cercetării, fie la cel al producției.

Utilizarea radioelementelor ca trăsori în biologie nu este decît un aspect al activității laboratoarelor, care își consacra activitatea acestei științe. Laboratoarele de radiobiologie și biologie vegetală de la Centrul de cercetări nucleare din Grenoble studiază în mod egal acțiunea radiațiilor asupra animalelor și vegetalelor colaborînd cu chimiștii și fizicienii Centrului, cu Facultatea de medicină și cu Facultatea de științe din Grenoble. La această secție există un grup de analiză prin activare, care are ca scop cercetarea microelementelor din plante și rolul lor în metabolismul acestora. Experiențele executate la secție se fac în casa de vegetație și în sere la un volum de lucrări restrîns, dar suficient pentru obținerea unor rezultate ce vor avea o aplicabilitate practică. Rezultatele obținute sînt date spre verificarea stațiilor experimentale I.N.R.A., care confirmă sau infirmă aplicabilitatea lor în practică. Rezultatele care nu se pot aplica imediat în practică sînt considerate prețioase din punct de vedere teoretic și reluate sub aspect practic.

Folosirea din plin a metodelor de analiză prin activare în studiul oligoelementelor din sol și plante va explica unele aspecte noi ale carenței în microelemente la plante, existența unei inhibări a proceselor metabolice la plante sau unele reacții de precipitare și absorbție în sol.

Stela CORBEAN

IMAGINEA SĂPTĂMÎNII

TIRGUL AGRICOL INTERNAȚIONAL DE LA NOVI SAD (R. S. F. Iugoslavia) a fost deschis între 9—19 mai a.c. Ediția a 36-a a cunoscut o participare mai mare, față de anii trecuți, a expunătorilor străini și autohtoni de mașini agricole. În pavilionul R. S. România au fost expuse diferite tipuri de tractoare, mașini de împrăștiat îngrășăminte, pluguri purtate, remorci etc. În timpul vizitării Tirgului, președintele Tito și persoanele care-l însoțeau s-au oprit și la pavilionul țării noastre, unde s-a interesat de performanțele tractorului pe șenile „S-651-SI”.

ÎN ZONELE ARIDE ALE GLOBULUI

Milioane de hectare pot deveni cultivabile

700 de specialiști din întreaga lume, reuniți la Ciudad de Mexico în cadrul celui de-al VII-lea Congres internațional pentru irigații, au discutat problemele majore pe care le pune astăzi hidrolică agricolă. „Spectrul mizeriei și al foametei care amenință lumea — a declarat la congres președintele Comisiei internaționale pentru irigații și drenaj (C.I.I.D.) — nu va putea fi înlăturat decît în măsura în care vor fi exploatare cu maximum de eficiență și intensiv resursele agricole din fiecare țară”.

În cursul lucrărilor, experții au ajuns la concluzia că, deși lucrările de irigații au

căpătat în cursul ultimilor ani o amploare fără precedent în toate zonele aride și semiaride ale globului, complexitatea noilor proiecte de irigații, de drenaj și de dirijare a irigațiilor ridică încă importante probleme tehnice care trebuie studiate de urgență.

C.I.I.D. este o asociație cooperativă internațională, fondată acum 19 ani la Simla (India), pentru studierea din punct de vedere științific și tehnic a problemei controlului și folosirii apelor în dezvoltarea intensivă a agriculturii. Astăzi, comisia numără 55 de țări membre, printre care și țara noastră, și colaborează activ cu

F.A.O. în campania împotriva foametei.

„De 50 de secole, omul studiază folosirea și pericolele pe care le prezintă apa pentru agricultură — a declarat Alejandro Quesada, observator al O.N.U. — și totuși el nu a zmulș deșertului decît 9 la sută, transformîndu-l în pămînt cultivabil, ceea ce reprezintă aproximativ 125 milioane de hectare. Lucrările congresului trebuie să găsească soluțiile care să permită transformarea într-un viitor apropiat a altor milioane de hectare de teren arid în zone cultivabile.

Reprezentantul francez, Georges Drouhin, a arătat că de soluționarea problemelor pe care le ridică irigațiile și drenajul va depinde nu numai sporirea producției agricole, ci și reducerea prețurilor atît la alimentele de bază, cît și la materiile prime de origine vegetală și animală, necesare economiei în general și îndeosebi țărilor în curs de dezvoltare.

INSTITUTUL CENTRAL DE CERCETĂRI AGRICOLE

anunță

CONCURS

PENTRU BURSE DE SPECIALIZARE ÎN STRĂINĂTATE

- 1 bursă de 10 luni pentru fizica solului;
- 1 bursă de 7 luni pentru drenaj;
- 1 bursă de 5 luni pentru drenaj;
- 2 burse de cîte 3 luni la cursuri de drenaj;
- 1 bursă de 6 luni pentru hidrogeologie.

Candidații trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să fie absolvent al unei facultăți de specialitate;

- să cunoască una din limbile străine de uz internațional, în funcție de țara unde se face specializarea.

După efectuarea stagiului de specializare, să lucreze pe bază de contract la Stațiunea experimentală Băneasa-Giurgiu, județul Ilfov.

Cererile de înscriere se vor depune la secretariatul științific al I.C.C.A. — București — Bd. Mărăști nr. 61 — Sector 1.

Termenul de înscriere la concurs este de 3 săptămîni de la data publicării.

Informații suplimentare se pot primi la telefon 17.30.29.